

การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง
พ.ศ.2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

ปริญญาโท

ของ

นันทา วิทวัสศักดิ์

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2516

การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง
พ.ศ.2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ

ของ

นันทา วิฑูรธีกิจ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2516

การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์จะศึกษาถึงความเหมาะสมของ ความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และปัญหาต่างๆในการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยใช้ครูที่สอนและนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ปีการศึกษา 2515 ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวนครู 6 คน จำนวนนักศึกษา 130 คน โดยใช้แบบสอบถามถามความเห็นของครูและนักศึกษา แล้ววิเคราะห์ระดับความเห็นเฉลี่ย

ผลปรากฏว่า ความมุ่งหมายทั่วไปเหมาะสมดีแล้ว เนื้อหาสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร แต่เนื้อหาวิชาเกิดความไม่สอดคล้องในหลักสูตร เพราะ ความซ้ำซาก และเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนควรเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับ ความสำคัญและความมากมายของเนื้อหา

AN EVALUATIVE STUDY OF THE SECONDARY TEACHER TRAINING
LIBRARY SCIENCE CURRICULUM, B.E.2510
(MINOR COURSE) HAN SOMDEJ
CHAOPRAYA TEACHERS'
COLLEGE

ABSTRACT

BY

NANTA WITWUTHISAK

Presented in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Master of Education Degree
at the College of Education
March, 1973.

AN EVALUATIVE STUDY OF THE SECONDARY TEACHER TRAINING
LIBRARY SCIENCE CURRICULUM, B.E.2510 (MINOR COURSE)
BAN SOMDEJ CHAOPRAYA TEACHERS' COLLEGE

The purposes of this study were to define the suitable objectives, contents and the length of time needed for the curriculum, to determine the curriculum and any problems which occurred in learning and teaching. Samples were teachers who were teaching Library Science and the students who were studying Library Science as a minor subject in B.E.2515 in Ban Somdej Chaopraya Teachers' College. Questionnaires were distribute to 6 teachers and 130 students. Arithmetic means was used in analyzing the data.

The results show that the objectives were acceptable. The contents meet the objectives of the curriculum, but sometimes lacks of equilibrium to the curriculum associated with the repetition. Time should be increased in order to balance the importance of the contents.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตไค้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาไค้

.....*Dr. Nani*.....ประธานกรรมการ

.....*Yamcha*.....กรรมการ

มีนาคม 2516

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญาโทเรื่องนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านด้วยกันคือ อาจารย์วิชญ์ ทัฬหีเยง ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาปัจจุบัน อาจารย์ลมูล รัตตการ ประธานกรรมการที่ปรึกษาคนแรก และ อาจารย์ไพศาล หวังพานิช กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้ช่วยเหลือแนะนำวิธีการต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้น ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนสำเร็จ ผู้เขียนขอขอบ พระคุณอาจารย์ที่กล่าวชื่อนามมาแล้วเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากอาจารย์สมพงษ์ กิริเจริญ รองอธิบดีฝ่ายปกครอง กรรมการฝึกหัดครู และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการฝึกหัดครู ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์สุรพันธ์ ยันต์ทอง อาจารย์ดวงเดือน ทองวิสิท อาจารย์บุญศรี ไพรัตน์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในค่านต่างๆ รวมทั้งขอขอบคุณ คุณจิรา วงรัตนวานิชที่ช่วยในการพิมพ์แบบสอบถาม คุณธีระ วิฑูรย์ศักดิ์ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างมาก และคุณไฉว สงขลา ที่ได้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ได้ครบถ้วน

นันทา วิฑูรย์ศักดิ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ความสำคัญของการค้นคว้าวิจัย ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ✓ คำนิยามศัพท์เฉพาะ ✓ ข้อตกลงเบื้องต้น สมมติฐานในการวิจัย	1 6 6 7 7 7 8
2	เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของ เอกสารและผลการวิจัยในต่างประเทศ เอกสารและการวิจัยในประเทศ	9 9 14
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ✓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ✓ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ วิธีรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล	22 22 22 23 24 24
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการค้นคว้า ✓ วิธีจัดกระทำข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไต่จากการแปลความมุ่งหมาย ของหลักสูตรออกเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้	25 25 26 27

	การประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ของครูผู้สอน	32
	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	33
	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เกี่ยวกับเนื้อ หาของหลักสูตร	36
	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง เกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	42
	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	45
	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เกี่ยวกับ เนื้อหาของหลักสูตร	48
	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง เกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	52
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	56
	บทย่อ	56
	สรุปผลการวิจัย	57
	อภิปรายผล	58
	ขอเสนอแนะ	61
	บรรณานุกรม	63
	ภาคผนวก	67

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ก. หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท)	68
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามชุดที่ 1	73
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามชุดที่ 2	82
บทคัดย่อ	90

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ความเห็นของครูบรรณาธิการศาสตร์ที่มีต่อความมุ่งหมายของ หลักสูตรวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง	34
2	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ในคานาประโยชน์	36
3	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ที่มีต่อเนื้อหา ของหลักสูตรวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ในคานาความเหมาะสมของเนื้อหา	38
4	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง เกี่ยวกับความสำคัญของเนื้อหา	40
5	ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง เกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	42
6	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ต่อความมุง หมายของหลักสูตร ในคานาความสำคัญของความมุ่งหมาย	45
7	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ต่อความ มุ่งหมาย ในคานาความเหมาะสม	46
8	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ในคานา ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาบรรณาธิการศาสตร์	47
9	ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ในคานาประโยชน์	48

ตาราง

หน้า

10	ความเหินของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ วิชา
ป.กศ.ชั้นสูง ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหา	49
11	ความเหินของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อ
เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	52

บทที่ 1

บทนำ

การจัดการศึกษาโดยทั่วไปที่ถูกยุคนิยมคือสังคมเป็นหลัก คำกล่าวนี้เป็นความจริง กล่าวคือ ตั้งแต่สมัยโบราณเป็นต้นมา เช่น สมัยเอเชนส์และสปาร์ตาซึ่งบ้านเมืองต้องรบพุ่งกันตลอดเวลา การจัดการศึกษาจึงต้องฝึกฝนให้พลเมืองมีความแข็งแรง กล้าหาญ รวมทั้งจะรบป้องกันประเทศได้ การจัดการศึกษาของไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 นี้จึงต้องการคนไว้รับราชการสนองพระเดชพระคุณก็เช่นเดียวกัน มีการตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่ออบรมข้าราชการโดยเฉพาะ ปัจจุบันการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติก็มุ่งสนองความต้องการ ของสังคมอยู่นั่นเอง

ในสมัยก่อนคำว่า "สังคม" ยังไม่ได้ใช้กันแพร่หลายและมีสภาพเป็นเพียงสมาคมหรือเป็นการคบหากันในกลุ่มชนแคบๆ สังคมในสมัยก่อนจึงมีความต้องการเพียงเพื่อการครองชีพที่อยู่วัยชรา 4 อย่างคือ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค หรือที่เรียกว่า "ปัจจัยสี่" นั่นเอง

สังคมย่อมเปลี่ยนแปลงขยายกว้างออกไปตามกาลสมัย ความต้องการของคนจึงต้องเปลี่ยนแปลงขยายขึ้นตามไปด้วย จนในปัจจุบัน นักการศึกษา นักปราชญ์ นักปกครอง นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ วิเคราะห์และสรุปความต้องการของสังคมในปัจจุบันได้ว่า นอกจากปัจจัยสี่อันเป็นความต้องการพื้นฐานของสังคมแล้ว ยังมีความต้องการเพื่อยกสังคมของตนเองให้สูงขึ้นตามความนิยมของโลกปัจจุบัน คือมีความต้องการในด้านการศึกษา กานวัฒนธรรมและด้านเศรษฐกิจ

การจัดการปกครองและการดำเนินงานของรัฐ เพื่อสนองความต้องการของสังคมทั้งสามประการนี้ ย่อมมีพื้นฐานมาจากการจัดการศึกษาเป็นประการแรก

สถาบันการศึกษาจะสามารถผลิตเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามความต้องการดังกล่าว ย่อมขึ้นอยู่กับครูและหนังสือเป็นสำคัญ เพราะหนังสือและวัสดุในห้องสมุดเป็นเครื่องมือ และเป็นแหล่งวิทยาการที่สำคัญของครูและนักเรียน ทั้งเป็นความต้องการขั้นมูลฐาน สำหรับการพัฒนาการศึกษา วัฒนธรรมและเศรษฐกิจของสังคมทุกชาติ¹ นั่นคือ การศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางการ เช่น การศึกษาในโรงเรียน ในมหาวิทยาลัย หรือ การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการที่คนธรรมดาอาจจะสนใจคนกว่า หรือการวิจัย ฯลฯ ย่อมต้องอาศัยหนังสือและห้องสมุดเป็นหลัก²

หนังสือช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความรู้กว้างขวางทุกๆ ด้าน บุคคลในอาชีพต่างๆ สามารถจะศึกษาคนควาจากหนังสือได้เสมอ ผู้รักความก้าวหน้าจะยิ่งศึกษาคนกว่าเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ หนังสือและห้องสมุดจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาบุคคล โดยเฉพาะห้องสมุดซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลทุกเพศทุกวัย เข้าไปศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลา ห้องสมุดจึงเป็นเสมือนสื่อสำคัญที่นำการศึกษาไปสู่บุคคลทุกคน อยางไรก็ดี ห้องสมุดจะประสบความสำเร็จในการเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถและประสิทธิภาพในการวางนโยบายของห้องสมุด ความรู้และสมรรถภาพในการดำเนินงานของบรรณารักษ์ ซึ่งต้องอาศัยผลของการฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นสำคัญ³

¹ อ. ธนะภูมิ "แนวทางที่จะพัฒนาห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้า" วารสารห้องสมุด 1 : 20 - 21 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2510.

² บุญชนะ อัครถาวร "ห้องสมุดกับการพัฒนาประเทศ" วารสารห้องสมุด พิเณรบัณฑิตอรอน : 141, 2501.

³ กุลทรัพย์ เกษเมณกิจ "สรุปรายงานการประชุมสามัญประจำปี 2510 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย" วารสารห้องสมุด 2 : 94 มีนาคม - เมษายน 2511.

ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์นั้น ปัจจุบันมีความหมายอยู่มาก คือจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการทำงานทุกอย่างเกือบทุกแขนงวิชา รวมทั้งมีคุณสมบัติ บุคลิกลักษณะและมีความรักในวิชานี้โดยเฉพาะ มีนิสัยในการบริการ หรือรับใช้ หรือสามารถติดต่อกับบุคคลทุกวัยทุกระดับได้

บรรณารักษ์สมัยใหม่แตกต่างกับสมัยก่อนมาก คนเชื่อกันว่าในอดีตบรรณารักษ์เป็นแต่เพียงคนเฝ้าหนังสือมิให้สูญหาย และเพียงแต่หยิบหนังสือให้ผู้อ่านเท่านั้น ไม่ต้องมีความรู้มากนัก แต่ปัจจุบันบรรณารักษ์ควรจะต้องมีความรู้ในวิชาบรรณารักษศาสตร์พอสมควรจึงจะสามารถบริหารงานต่างๆที่มีในห้องสมุดให้ดำเนินไปได้อย่างดี สามารถช่วยเหลือแนะนำหนังสือให้แก่ผู้ใช้ห้องสมุดได้อย่างกว้างขวาง และจะต้องศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ นอกจากนี้จะต้องเรียนรู้วิธีปฏิบัติงานในการดำเนินงานห้องสมุด เพื่อที่จะบริการแก่ผู้อ่าน โดยให้ผู้อ่านเข้าถึงหนังสือ และสามารถไขประโยชน์จากหนังสือให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งยังต้องสามารถเลือกหนังสือตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆทางการศึกษาอย่างเหมาะสมด้วย

เพื่อให้ได้บรรณารักษ์ลักษณะดังกล่าว ในสถานศึกษาระดับสูงหลายแห่งในประเทศไทยจึงเปิดการสอนวิชาขึ้น อาทิเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปัจจุบันการศึกษาระดับปริญญาตรีในเมืองไทยมีถึงระดับปริญญาโท ซึ่งนับว่าก้าวหน้าอยู่มาก ทั้งนี้ก็เพื่อสนองความต้องการของวิชาแขนงนี้ตามหน่วยราชการต่างๆ¹ เป็นเบื้องต้น

¹ ทีวี มุขพระโกษา และชลัช ลียะวณิช บรรณารักษศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3
หน้า ข., ค.

บรรณาธิการและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้กิจการห้องสมุดดำเนินไปไค่ผลดี และสิ่งคู่คดียุ่ไซ้ห้องสมุด ดังนั้นการจะพัฒนางานห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้า สิ่งที่ต้องพัฒนาอันดับแรกสุดและที่สำคัญที่สุดคือ ผู้ที่จะเป็นบรรณาธิการและเจ้าหน้าที่ของห้องสมุด¹

พัฒนาการห้องสมุดในประเทศไทยมีจุดเริ่มต้นมาจากการสอนวิชาจัดห้องสมุด ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2494 โดยมูลนิธิฟูไล้ไบร์ทไค้สงศาสตราจารย์ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ชาวอเมริกันมาทำการสอนวิชาห้องสมุดแก่ผู้ทำงานห้องสมุดและผู้สนใจ นับเป็นครั้งแรกที่เราไค้ตระหนักว่า วิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นศาสตร์ที่จะต้องศึกษา จึงจะทำหน้าที่ไค้ได้อย่างสมบูรณ์

สำหรับการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครูในประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มในระยะ 10 ปีนี้เอง เป็นการช่วยจัดปัญหาการขาดแคลนบรรณาธิการโรงเรียนไค้ไค้มาก จากการสำรวจปรากฏว่า ถ้าไค้มีการปรับปรุงการสอนและหลักสูตรให้เหมาะสม มั่งคั่งขึ้นแล้ว ก็จะเป็นการพัฒนาการศึกษาวิชานี้ให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น² หลักสูตรระดับ ป.กศ. ชั้นสูงซึ่งไค้ปรับปรุงขึ้นใหม่ใน พ.ศ. 2510 นี้ เป็นหลักสูตรใหม่ที่เพิ่งนำมาใช้ไค้เพียง 5 ปี โดยเฉพาะวิชาบรรณารักษศาสตร์เพิ่งเริ่มสอนโดยเปิดเป็นวิชาโทในระดับชั้น ป.กศ. สูง ไค้ไค้ไม่ถึง 2 ปี ยังไม่มีผู้ไค้ประเมินผลของหลักสูตรนี้ว่าจะสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายไค้เพียงไค้สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน สังคมและผู้สอนไค้เพียงไค้ ด้วยเหตุผลดัง กล่าว

¹ ชำรง แฉ่วน "ความสำคัญของห้องสมุด" วารสารห้องสมุด 3 : 133
พฤษภาคม - มิถุนายน 2510.

² ไค้หมุกด์ มิลินทะเลข "การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครู"
X รายชื่อปริิณัติพนษ์และบทคัดย่อ ปริิณัติการศึกษามหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505 - 2509 หน้า 113 - 114.

กล่าวทำให้ผู้วิจัยต้องการทำการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง (วิชาโท) นี้ขึ้น

จากรายงานการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาในประเภทภาคพื้นเอเชีย ได้สรุประเบียบวิธีการประเมินผลหลักสูตรไว้ 3 วิธี ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาโครงสร้างของหลักสูตร และดูความสัมพันธ์ต่างๆที่ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างนั้น
2. ศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร เช่น วิธีสอน อุปกรณ์การสอน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
3. ศึกษาผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร หมายถึงการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน นั่นเอง

โดยทางทฤษฎีแล้ว การประเมินผลหลักสูตรต้องใช้ทั้งสามวิธีควบคู่กันไป แต่ในทางปฏิบัติเป็นเรื่องยากมาก เพราะงานวิจัยดังกล่าวมีขอบข่ายกว้างขวาง ต้องการเวลา กำลังคน และกำลังเงินจำนวนมาก สำหรับประเทศที่ขาดแคลนทุนผูกมัด และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการวิจัยแล้ว การจะเลือกวิธีประเมินหลักสูตรแต่เพียงวิธีเดียว ส่วนการเลือกวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการ ความถนัดและความสามารถของบุคคลที่จะทำการวิจัย ตลอดจนกระทั่งกำลังเงินที่มีอยู่สำหรับใช้ในการวิจัย¹

¹เพ็ญณี นารายณ์ประทาน การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ ป.กศ.ชั้นสูง พ.ศ.2510 ในวิทยาลัยครูสองแห่งในจังหวัดพระนคร
หน้า 6.

การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตของการวิจัยลง เนื่องด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับรายงานการประชุมดังกล่าวแล้วข้างต้น โดยทำการศึกษาในส่วนที่เป็นความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นหลักในการดำเนินการ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
2. เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา และข้อบกพร่องในการเรียนการสอน

ความสำคัญของการค้นคว้าวิจัย

ผลของการค้นคว้าวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบข้อดี เค้น ปัญหา และข้อบกพร่องในการเรียนการสอนตามหลักสูตร
2. ทำให้ครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์สามารถยึดถือ "การแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ออกมาเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้" เป็นเกณฑ์อันเดียวกันในการสอนให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง
3. เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ผู้จัดทำหลักสูตร และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาศึกษา นำไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้มุ่งจำกัดอยู่ในขอบข่ายของความมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ โดยศึกษาจากคู่มือวิชาบรรณารักษศาสตร์ และนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีการศึกษา 2515 ที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาโท เฉพาะในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินค่าของหลักสูตร หมายถึงการประเมินค่าความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาของหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2510 มี 9 รายวิชา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาโท

ครู หมายถึง ครูผู้ทำการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ถ้าว่่าข้อคิดเห็นของครู และนักศึกษาที่ตอบในแบบสอบถามนั้นเกิดจากใจจริงทุกประการ
2. การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรครั้งนี้จะกระทำกับวิชาบรรณารักษศาสตร์ตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ

เวลา 7 ทุ่ม

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร เหมาะสมคือแล้ว
2. เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร แต่เนื้อหาวิชาเกิดความไม่สมดุลย์ในหลักสูตร โดยต้องผูกพันกับความซ้ำซาก
3. เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนของแต่ละวิชา ยังไม่สมดุลย์

เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรต่างๆไปอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนทุกกระบวนการนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้กระทำกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดกระทำกันเลยในประเทศของเรา มีเพียงการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเห็น ปัญหาทางด้านความสามารถของบรรณารักษ์ และความต้องการบรรณารักษ์ นับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรวิชานี้ ควบ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะนำเอาเอกสารและผลการวิจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาแสดงไว้ด้วย โดยยกมากล่าวเป็น 2 ตอนคือ เอกสารและผลการวิจัยที่กระทำในประเทศและต่างประเทศ

เอกสารและผลการวิจัยในต่างประเทศ

กูดลัค เขียนถึงปัญหาในการจัดทำหลักสูตรไว้ว่า

การจัดทำหลักสูตรนั้นมิได้หมายถึงการจัดทำและกำหนดเนื้อหาวิชาต่างๆให้นักเรียนเพื่อฝึกฝนสติปัญญาตามที่เข้าใจกันมาแต่เดิมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หลักสูตรมีความหมายยิ่งกว่านั้น เพราะกำนังถึงพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน คณะกรรมการดำเนินงานจัดทำรายงานเอกสารการวิจัยการศึกษา ได้ให้ความเห็นในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งรวบรวมมาจากการวิจัยหลักสูตรที่มีผู้กระทำไว้แล้วดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรเป็นเรื่องที่กระทำขึ้นในสังคม สังคมที่กล่าวถึงนี้บุคคลและสิ่งแวดล้อม การจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคมเป็นความมุ่งหมาย

ของหลักสูตร สภาพที่แท้จริงของบ้านเมือง และของบุคคล เช่น ยามสงคราม ยามสงบ การทำงาน การพักผ่อน ความมั่งมี ความยากจน เหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการจัดทำหลักสูตรทั้งสิ้น ตลอดจนวิถีการเมืองของประเทศนั้น หรือสังคมนั้นก็ยังมีอิทธิพลต่อการจัดทำหลักสูตรด้วย

2. เมื่อใดที่กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิธีทางที่จะให้นักเรียนไปถึงจุดมุ่งหมายนั้นๆ และการประเมินผลการเรียนของนักเรียนไว้แล้ว เราควรคำนึงถึงปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และมีการแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี มิใช่กำหนดขึ้นมาเฉยๆ

3. ถ้าให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร จะเป็นการให้โอกาสครูได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไว้ในหลักสูตร เพราะครูและเด็กเป็นตัวละครสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ การให้ครูมีส่วนร่วมในการให้นำหนักและคุณค่าวิชาต่างๆ ที่จะกำหนดให้มีในหลักสูตรนั้นมีความสำคัญต่อการจัดทำหลักสูตรอย่างยิ่ง

4. การจัดทำและการพัฒนาหลักสูตร จะต้องคำนึงถึงการดำเนินงานในด้านการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการวางแผนการศึกษาควบคู่กันไปด้วย ผู้หน้าที่รับผิดชอบในงานดังกล่าวคือ ผู้บริหารการศึกษา¹

¹John I. Goodlad, "Curriculum: the state of the Field"
Review of Educational Research 39:367 - 374, June 1969.

กอร์ดอน แวร์ และวิลเลียม โลว์ กล่าวถึงสังคมว่ามีอิทธิพลต่อการจัดทำหลักสูตรดังนี้

1. อิทธิพลทางสังคมมีผลกระทบต่อเพื่อนต่อการจัดทำหลักสูตร ควบคู่ที่เนื้อหาวิชาที่สอน ความมุ่งหมายของการสอน และวิธีสอนเหล่านั้น ขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นนักการศึกษาทั้งหลายต้องรับผิดชอบในการศึกษาค้นคว้าอิทธิพลดังกล่าวไว้มากและต่อเนื่องกันไป
2. ได้มีการวิจัยในเรื่องสังคมที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตรเพิ่มขึ้นมาก โดยเน้นหนักทางวิจัยประยุกต์
3. งานวิจัยนี้ยังไม่เพียงพอ ปัญหาสำคัญๆที่ยังไม่มีผู้ใดค้นคว้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงและปัญหาสังคมเบื้องต้นที่อาจนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตร
4. งานวิจัยใหม่ๆหลายชิ้นสนับสนุนงานวิจัยเก่าๆว่า โรงเรียนไม่ได้นำเอาผลของการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์
5. มีงานค้นคว้าหลายเรื่องที่สนับสนุนความสำคัญของการจัดประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรที่มีความหมายต่อผู้เรียนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมของผู้เรียน¹

เบลแลค ทำการวิจัยเรื่องประวัติของความคิดในการจัดทำหลักสูตร

¹Gordon F. Ware and William F. Lowe, "Societal Forces Influencing Curriculum Decisions" Review of Educational Research 3 :263, June 1963.

และวิธีสอนในปัจจุบันว่า

การจัดทำหลักสูตรและวิธีสอนได้รับอิทธิพลมาจากความคิดต่างๆในอดีต เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การพัฒนาหลักสูตรให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนนั้น การจัดทำจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูเป็นสำคัญที่สุด

การจัดทำหลักสูตร อาจยึดหลักดังนี้

1. ศึกษาจากหลักสูตรเก่าๆที่ผ่านมา นำมาผสมผสานเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2. การศึกษาจากหลักสูตรเก่าทำให้สามารถหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้วออกไปได้ ทั้งทำให้ทราบค่ากับชั้นของหลักสูตรใดอย่างก็

3. การจัดทำหลักสูตรที่จะต้องเกี่ยวข้องกับ การศึกษาวัฒนธรรมและผูกร จากอดีต¹

แมคเนล วิจัยเรื่องสิ่งที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตร พบว่า

ทุกวันนี้การจัดทำหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ความสนใจจาก ทุกฝ่าย นักปรัชญา นักสังคมสงเคราะห์ นักประกิจ ผู้เชี่ยวชาญทางการ วัตถุประสงค์ และอื่นๆ จะต้องร่วมมือกันในการใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจน เครื่องมือใหม่ๆในการสร้างหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อใช้สำหรับตรวจสอบผลของพฤติกรรม จากการเรียนรู้นั้นเป็นผลจากการสอน ทดสอบนวัตกรรมการศึกษา และแผน

¹Arno A. Bellack "History of curriculum thought and Practice" Review of Educational Research 39:290 - 291, June 1969.

การสอนใหม่ๆ รวมทั้งวัสดุต่างๆ หลักสูตรใดกลายเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญมาก เพราะนักวิจัยและนักปฏิบัติเริ่มมีความเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนเป็น จุดหมายสำคัญ ถือได้ว่าหลักสูตรเป็นวิถีทางที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จได้ จุดมุ่งหมายสำคัญอันหนึ่งในการสร้างหลักสูตรคือ ต้องจัดให้เหมาะสมกับ สังคม และขณะเดียวกันก็ต้องจัดให้เหมาะสมกับอนาคตด้วย วิธีการก็คือจะต้อง สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมแล้วนำมาคิดแปลง หรือขจัดข้อผิดพลาดออกไปในการทำ หลักสูตรให้เหมาะสม¹

พีเชล เขียนถึง เรื่องความสัมพันธ์ของห้องสมุดกับหลักสูตรไว้ว่า

หลังจากได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้ว ได้กำหนดวิชาบรรณารักษศาสตร์ เข้าในหลักสูตรซึ่งจัดเป็นวิชาพื้นฐานวิชาหนึ่ง โดยตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่า ต่อไป จะให้มีวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเลือกด้วย เพราะตระหนักดีว่า โรงเรียน จะได้รับความสำเร็จหากหลักสูตรของโรงเรียนมีวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่จัดให้ สอดคล้องและต่อเนื่องกันทุกระดับเพิ่มขึ้น และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความสมบูรณ์ของห้องสมุด ซึ่งห้องสมุดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมวัสดุ ให้ตรงต่อจุดมุ่งหมายและมีรายละเอียดเพียงพอเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษากันควา²

¹John D. Mc Neil "Forces influencing curriculum" Review of Educational Research 39:312 - 313, June 1969.

²Lucille Pethel "Curriculum↔Library" The Bulletin of the National Association of Secondary School Principals 326:26 - 27, June 1969.

เอกสารและการวิจัยในประเทศ

อารี สายธร วิจัยพบว่า

แบบฉบับในการจัดทำหลักสูตร ควรได้คำนึงถึงพฤติกรรมของเด็กและเนื้อหาวิชาต่างๆที่จะจัดให้เรียนในแต่ละชั้นนั้นควรจัดให้สอดคล้องกันไป เพื่อเด็กจะได้มีความก้าวหน้าในการเรียนต่อเนื่องกันเป็นลำดับ¹

กอร์คอน กัตัน และชันทวิ วิจัยพบว่า

หลักสูตรการฝึกหัดครูในส่วนของวิทยาลัยครูนั้นใช้หลักสูตรเหมือนกันหมด วิทยาลัยวิชาการศึกษาและสาขากันเช่นเดียวกัน การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นยังมีอยู่จำนวนน้อย โดยทั่วไปแล้วหลักสูตรเกี่ยวกับการฝึกหัดครูได้รับการวิจารณ์ว่ามีเนื้อหาไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีวิชาเรียนมากเกินไปและไม่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน บางวิชาเรียนซ้ำๆกัน วิชาที่สำคัญกลับเรียนน้อยและไม่ลึกซึ้ง วิชาการศึกษาที่กว้างและมองไม่เห็นภาพชัดเจน ทั้งอาศัยข้อมูลจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ และไม่แน่ใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะมีมาตรฐานและคุณค่าทางวิชาชีพทางการศึกษาคือพอหรือไม่ และให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดตั้งโครงการพัฒนาหลักสูตร เพราะเห็นว่า หลักสูตรการศึกษามาของไทยในขณะนี้ยังไม่เหมาะสมอยู่ จะเห็นได้ว่าจากได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรขึ้น การปรับปรุงหลักสูตรนั้นไม่ควรเน้นหนักอยู่กับการเขียนรายงานแสดงวิชาที่สอนเท่านั้น และควรจะ

¹อารี สายธร ความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป รั้น ประถมปีที่ 1

ยกเว้นการกระทำต่างๆอันจะเป็นการจำกัดหลักสูตรให้มีความหมายเฉพาะเจาะจง การแก้ไขหลักสูตรควรจะได้รับภายหลังการ เรียบแต่ละชั้น เพราะในหลักสูตรปัจจุบัน มีใคร่รู้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรจะมีการเร่งรัดเกี่ยวกับการแนะแนวใ้ให้ การปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาแผนใหม่เป็นไปด้วยดีและบรรลุวัตถุประสงค์

การพัฒนาหลักสูตรนี้จะต้องมีวัตถุประสงค์ให้ครูทุกคนรู้ความมุ่งหมาย ของหลักสูตร และรู้ว่าสิ่งที่ต้องการให้เด็กได้รับในแต่ละระดับแต่ละปีนั้นคืออะไร¹

เคลลี เฮอร์แมนวิช และสมิธ ร่วมกันวิจัยพบว่า

การฝึกหัดครูใช้หลักสูตรเดียวกัน อันมีผลทำให้การผลิครูไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น และไม่มีสถาบันใดที่มีหลักสูตรเกี่ยวกับท้องถิ่น ทั้งจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาที่สอนไม่สอดคล้องกัน ข้อกำหนดของหลักสูตรไม่ตรงกับภารกิจที่จะให้ ผู้เรียนมีทักษะทางการสอน การประสานในเรื่องหลักสูตรมีน้อย บางครั้งการจัดหลักสูตรไม่สนองความต้องการของประเทศ เกิดตกซ้ำชั้นก็มีมากด้วย ควรจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตรและผู้นำทางการบริหารหลักสูตรด้วย

คณะผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ โดยให้ครูและผู้ เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรด้วย และ หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่จะต้องตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น มีการทดลองหรือ นำ

¹S. Gordon, V. Guiton and A. Tantawi, "Thailand: Teacher Education" สรุปรายงานวิจัยของคณะผู้วิจัยชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการฝึกหัดครู ในประเทศไทย หน้า 6, 10.

วัตถุประสงค์การศึกษาใหม่ ๆ มาช่วย อาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูต่างๆควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างใกล้ชิด¹

เกรย์ วิจัยพบว่า

หลักสูตรการศึกษาไม่ได้สนองความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่อยู่ในชนบท หลักสูตรระดับต่างๆไม่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน การจัดการศึกษามุ่งเพื่อให้เด็กสอบไล่ผ่านเท่านั้น การจัดหลักสูตรก็มีใ้แก่กระทำโดยอาศัยการวิจัยใดๆ ครูผู้สอนเองก็ไม่ค่อยมีความเข้าใจหลักสูตรนัก เพราะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกว้างเกินไป และยากที่จะเขียนเป็นข้อเฉพาะเจาะจงออกมาได้²

เกอร์ริช ทำการวิจัยเรื่อง โครงการฝึกหัดครูชนบทระหว่างไทย - ยูเนสโก โดยศึกษาปัญหาการฝึกหัดครูสำหรับโรงเรียนชนบท จากการวิจัยในเรื่องนี้พบปัญหาต่างๆ มากมาย จึงให้ข้อเสนอแนะสำหรับแก้ปัญหาเหล่านี้ ซึ่งหนึ่งในหลายข้อนั้นคือ

หลักสูตรการศึกษาของไทย เป็นหลักสูตรตายตัวเหมือนกันหมด ครูที่สำเร็จ การศึกษาคณะศึกษานี้ไม่สามารถจะประยุกต์หลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของ

¹Edward J. Kelly, Henry J. Hermanwich and A. Smith, "Teacher Education in Thailand : Problems and Prospects" สรุปรายงานวิจัยของคณะวิจัยชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในประเทศไทย หน้า 18, 22.

²Audray Gray, "Education in Thailand : A Sector Study" ล.ก. หน้า 43.

ท้องถิ่นได้ และหลักสูตรที่กำหนดไว้ก็ไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ครูจึงต้องใช้เทคนิคการสอนอย่างเต็มและละเอียดสิ่งที่ได้รับมาจากการเรียน รวมทั้งหลักการของโครงการนี้ จึงควรที่จะมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ยืดหยุ่นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่การปรับปรุงหลักสูตรนี้ จะต้องมีสิ่งสำคัญที่เด็กจะต้องเรียนเพื่อเป็นรากฐานในการเรียนระดับสูงๆต่อไป¹

ยูเนสโก วิจัยเรื่อง การเสนอความเห็นสำหรับพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย
ให้ความเห็นและขอเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกหัดครูว่า

เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกหัดครูสายสามัญนั้นไม่ได้เน้นความสนใจแก้ปัญหาทางสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งมิได้มีการนำเอาปัญหาทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์พัฒนาและแนวโน้มในการพัฒนาพิจารณาด้วย วิชาการศึกษาก็นั้นทางคานพื้นฐานทางขนบระเพณีมากเกินไป ทั้งๆที่มีความต้องการที่จะให้เน้นเรื่องเทคโนโลยีใหม่ทางการศึกษา การวิจัยและการประเมินผล รวมทั้งการศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาชั้นบัณฑิตวิทยาลัยก็ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยได้ให้ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกหัดครูดังนี้

คณะผู้วิจัยได้ เสนอแนะโครงการต่างๆเกี่ยวกับการปรับปรุงการศึกษาของประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกหัดครูนั้นมีสามโครงการ หนึ่งในสามโครงการนั้นก็คือ การจัดตั้งศูนย์พัฒนาหลักสูตรแห่งชาติ โครงการนี้มีจุดประสงค์ที่จะให้การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นไปอย่างมีระบบและมีความต่อเนื่องกันทั้งในแง่วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการสอน เนื้อหา

¹Robert Gurrich "The Thailand - UNESCO Rural Teacher Education Project : A Case Study in Training Teachers for Rural Schools" สรุปรายงานวิจัยของคณะวิจัยชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในประเทศไทย หน้า 50.

หลักสูตร การวัดผล และอื่นๆ รวมทั้งเน้นให้เห็นความสำคัญและการขยายกิจกรรมเกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร

นอกจากข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว ยังให้ข้อเสนอแนะอีกว่า
หลักสูตรฝึกหัดครูควรปรับปรุงใหม่การศึกษาทั้งด้านการศึกษาทั่วไป และการศึกษาเฉพาะอย่าง พร้อมกับปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย การศึกษาในระดับปริญญาโทควรจะให้มีการเลือกการฝึกปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาการทำงานแทนการทำปริญญาโท¹

ผู้เชี่ยวชาญจาก Public Administration Service ร่วมกับสำนักงานประมาณและกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันวิจัยเรื่อง องค์การและการจัดการของกระทรวงศึกษาธิการในแง่ของการสำรวจและการเสนอแนะ การวิจัยพบปัญหาต่างๆซึ่งหนึ่งในปัญหาเหล่านั้นคือ

หลักสูตรควรมีการปรับปรุงใหม่มีความต่อเนื่อง และควรให้มีการติดต่อกันระหว่างสถาบันในด้านการจัดหลักสูตรมากขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันมากขึ้น ซึ่งกรมการฝึกหัดครูควรจะได้รับผิดชอบในเรื่องนี้²

¹UNESCO "Thailand: Proposals for Educational Development"
สรุปรายงานวิจัยของคณะวิจัยชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในประเทศไทย
หน้า 31, 34.

²Public Administration Service ร่วมกับสำนักงานประมาณและกระทรวงศึกษาธิการ "Organization and management of the Ministry of Education Surevey and Recommendations" ล.ค. หน้า 38.

สุนทร แก้วลาย ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณาธิการจักให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู เสนอแนะว่า

สถาบันซึ่งผลิตบรรณาธิการทั้งในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ บรรณาธิการศาสตร์ และปริญญาโท ควรกำหนดนโยบายในการสร้างความสามารถในการส่งเสริมการอ่านให้แก่บัณฑิตแขนงวิชานี้ด้วย นอกเหนือจากความสามารถในด้านปฏิบัติงานห้องสมุดต่างๆไป ในการนี้จึงควรมีรายวิชาเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านให้นักศึกษาได้เรียนด้วย และควรจะเน้นเรื่องนี้ให้มากในระหว่างการฝึกงาน ถ้าเป็นไปได้บัณฑิตควรจะได้แสดงกิจกรรมด้านนี้ตลอดปีการศึกษา¹

รัถพร ชังชาคา ศึกษาเรื่องการทำงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล เสนอแนะว่า

บรรณาธิการควรจะได้มีส่วนและมีโอกาสเข้าร่วมในการวางหลักสูตรในวิชาที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียน และสถาบันผลิตบรรณาธิการควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ก. ปรับปรุงการเรียนวิชาบรรณาธิการศาสตร์ให้เข้มข้นยิ่งขึ้น ให้ผู้ที่สำเร็จออกมาสามารถที่จะทำงานได้ดี ถึงแม้จะเผชิญกับปัญหาต่างๆก็ตาม
- ข. ควรใกล้ชิดสอนให้สอดคล้องกับปัญหาต่างๆที่ผู้เรียนจะออกไปประสบในการทำงาน พร้อมทั้งวิธีที่จะแก้ปัญหานั้น

¹สุนทร แก้วลาย การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณาธิการจักให้แก่นักศึกษาในวิทยาลัยครู
หน้า 157 - 164.

ค. ควรผลิตบรรณารักษ์ให้ได้จำนวนมากกว่ำที่เป็นอยู่ขณะนี้ หรือไม้ก็ตั้งสถาบันสำหรับผลิตบรรณารักษ์เพิ่ม เพื่อให้เพียงพอับความต้องการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา¹

ไข่มุกด์ มิลินทะเลข ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับ การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครูพบว่า

การศึกษาวชิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครูในประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มในระยะ 10 ปีมานี้เอง และเป็นกรช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนบรรณารักษ์โรงเรียนไ้มาก จากการสำรวจปรากฏว่า ถ้าได้มีการปรับปรุงการสอนและหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นแล้วจะเป็นการพัฒนาการศึกษาวชิชาให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขได้แก่อาจารย์ผู้สอน ควรเป็นผู้ที่มีวุฒิบรรณารักษ์และจัดให้มีจำนวนเพียงพอ หลักสูตรควรจัดให้เหมาะสมกับความต้องการและสมดุลย์กับเวลา และควรให้ออกาสนักศึกษามีเวลาในการฝึกหัดการใช้ห้องสมุดและฝึกงานค้ำปฏิบัติด้วย ควรมีสถานที่เฉพาะสำหรับใช้สอนวิชานี้ และควรเตรียมอุปกรณ์การสอนให้พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้และตำราประกอบการเรียนการสอนด้วย²

¹รัตพร ชังชาคา การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามันศึกษาในส่วนกลาง ปีการศึกษา 2512 หน้า 109 - 120.

²ไข่มุกด์ มิลินทะเลข "การศึกษาวชิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครู" รายช้อปริญญานิพนธ์และบทคัดย่อปริญญามหาบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505 - 2509 หน้า 113 - 114.

สมจิตต์ ปิยธรรม สำรวจเรื่องนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับหอสมุดกลาง
ผู้ทำวิทยานิพนธ์ใดเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรเปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้นแก่นิสิตทุกคณะที่หอสมุดกลาง
2. การสอนของอาจารย์ ควรส่งเสริมให้ใคร่คนควาควคตนเองให้มากยิ่งขึ้น
3. มหวิทยาลัยควรส่งเสริมหอสมุดกลางด้วยการสนับสนุนให้งบประมาณ
ซื้อหนังสือ จ้างบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิเพื่อการดำเนินงานให้ได้ประโยชน์
อย่างเต็มที่
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม
5. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับห้องสมุดคณะ ทักนคติของนิสิตคอห้องสมุด
6. หอสมุดกลางควรสำรวจความเห็นของนิสิตในค่านบริการต่างๆทุกปี
เป็นประจำ เพื่อจะได้นำความเห็นเหล่านั้นมาพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุง
ห้องสมุดให้สนองความต้องการของนิสิตให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สมจิตต์ ปิยธรรม การสำรวจเรื่องนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับหอสมุด
กลาง หน้า 52 - 54.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ก. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาซึ่งเรียน
วิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ปีการศึกษา 2515 จำนวน 130 คน

ข. ครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ปีการศึกษา 2515 ในวิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการแปลผลการวิจัยครั้งนี้ ได้จากแบบสอบถาม 2 ชุดคือ
แบบสอบถามสำหรับถามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาโท 1 ชุด
และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาโทอีก 1 ชุด

แบบสอบถามทั้งสองชุดที่สร้างขึ้นนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 หมวด
รวม 31 ข้อ

หมวดที่ 1 มีทั้งหมด 12 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายของ
หลักสูตร

หมวดที่ 2 มีทั้งหมด 15 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหา
ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ 3 มีทั้งหมด 4 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของเวลา
ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ แบ่งออกเป็น
3 หมวด รวม 32 ข้อ

หมวดที่ 1 มีทั้งหมด 11 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความมุ่งหมาย

ของหลักสูตร

หมวดที่ 2 มีทั้งหมด 14 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสม
ของเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ 3 มีทั้งหมด 7 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสม
ของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. วิธีสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามนี้ได้สร้างขึ้นหลังจากได้ศึกษาหลักสูตรวิชา
บรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2510¹
หนังสือแนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์² และได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบ
ถามจากหนังสือของเบสท์³ เป็นหลัก เมื่อสร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ดังกล่าว
แล้ว ให้นำไปทดลองถามนักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ที่มีในกลุ่มตัวอย่าง
และกับครูที่ทำการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) แล้วนำผลมาวิเคราะห์หา
อำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ

¹หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พุทธศักราช 2510 หน้า
109 - 115.

²หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู แนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษ-
ศาสตร์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2508 ประกาศนียบัตรวิชา
การศึกษาระดับสูง พ.ศ.2510 หน้า 1 - 64 ภาคผนวก 1 - 6.

³
John W. Best, Research in Education, 1963, pp. 140 -
160.

4. วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับครูและนักศึกษา โดยผ่านหัวหน้าหมวดวิชา
บรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พร้อมทั้งได้ชี้แจงความมุ่งหมาย
และวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการตรวจและวิเคราะห์ความเหมาะสมของความมุ่งหมาย เนื้อหา
และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จากแบบสอบถามที่รวบรวมคืนมา ทำการแปลความ
มุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ออกมาเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถ
ปฏิบัติได้

ในการแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้มี
ส่วนร่วมในการทำหนังสือแนะนำแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการค้นคว้า

ในบทนี้จะได้นำผลของการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆมาแปลความหมายตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ผลของการวิจัยจะเป็นตอนๆดังนี้

1. แปลความมุ่งหมายของหลักสูตรออกเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้
2. การหาการรายเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละชุด
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ
 - ก. การวิเคราะห์ความเห็นของครู
 - ข. การวิเคราะห์ความเห็นของนักศึกษา

วิธีจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดังนี้
 - ก. ของครูผู้สอนไปแจก 6 ชุด ได้รับคืนมา 6 ชุด
 - ข. ของนักศึกษาไปแจก 130 ชุด ได้รับคืนมา 107 ชุด

มาพิจารณา ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามครูผู้สอน และชุดที่ 2 แบบสอบถามนักศึกษา ทั้งสองชุดแบ่งออกเป็น 3 หมวดดังนี้

หมวดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอัตราเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ทั้ง 3 หมวดนี้จัดกระทำข้อมูลแบบเดียวกัน กล่าวคือ แบ่งความคิดเห็นในแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ คือ น้อยมาก หรือลดมาก ค่อนข้างน้อย หรือ ลด

เล็กน้อย ปานกลาง หรือ พอดี กอนข้างมาก หรือ เพิ่มเล็กน้อย และมากที่สุด หรือเพิ่มมาก

2. นำความเห็นจากแบบสอบถามแต่ละข้อมาแจกแจงความถี่ในแต่ละระดับ
3. นำความถี่ในแต่ละระดับมาหารระดับความเห็นเฉลี่ยในแต่ละข้อ
4. วิเคราะห์ความเห็นของครู
5. วิเคราะห์ความเห็นของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและความหมายของการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ของข้อมูลที่ได้จากการแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรออกเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดังนี้

1. แสดงความเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.

ชั้นสูง (วิชาโท)

- 1.2 เนื้อหาของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง

(วิชาโท)

- 1.3 เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.

ชั้นสูง (วิชาโท)

2. วิเคราะห์ความเห็นของครู
3. วิเคราะห์ความเห็นของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแปลความมุ่งหมายของหลักสูตร ออกเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้

ความมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท) ที่กำหนดไว้นั้น ไม่มีการแปลความออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ ทำให้ไม่อาจมองเห็นได้ตรงกันว่า ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้นั้นข้อหนึ่งๆ จะหมายถึงพฤติกรรมอะไรบ้าง เพื่อที่จะให้บรรณารักษศาสตร์ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ได้นำมาเป็นเกณฑ์ในการที่จะดำเนินการสอนให้บรรลุผลตาม ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และให้ได้มาตรฐานเดียวกันอย่างแท้จริง ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะได้มีการแปลความมุ่งหมายดังกล่าวออกมาเป็นรูปพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนวิชานี้ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ ความมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์นี้ออกมาเป็นรูปพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ ในการแปลครั้งนี้อาศัยหนังสือแนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์¹ และการวิจัยโปรแกรมการสอน เรื่อง การตั้งวัตถุประสงค์ของการสอน² เป็นคู่มือ

ในการแปลความมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์ครั้งนี้ได้แยกแปลความมุ่งหมายของแต่ละรายวิชาเป็นลำดับไป เพื่อให้มองเห็นได้เด่นชัดว่า ความมุ่งหมายของแต่ละรายวิชาควรจะประกอบด้วยพฤติกรรมอะไรบ้าง แทนที่จะแปลความมุ่งหมายในลักษณะ

¹หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู แนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2508 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2510 หน้า 1 - 64 ภาคผนวก 1 - 6.

²สำเริง บุญเรืองรัตน์ การวิจัยโปรแกรมการสอนเรื่อง การตั้งวัตถุประสงค์ การสอน หน้า 1 - 73.

รวม ซึ่งทำให้มองไม่เห็นว่แต่ละรายวิชาควรประกอบด้วยพฤติกรรมอะไรบ้าง
ปรากฏผลของการวิเคราะห์ดังนี้

บรรณารักษศาสตร์ 3 ห้องสมุดและสังคม

มุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสำคัญของวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อสังคมทั้งในอดีตและปัจจุบัน ได้ทราบความเป็นมาของห้องสมุดในประเทศไทยอย่างละเอียด ให้เรียนประวัติห้องสมุดตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน การสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย ห้องสมุดประเภทต่างๆ และประวัติห้องสมุดต่างประเทศโดยสังเขป ประวัติบุคคลสำคัญในวงการห้องสมุดของไทยและต่างประเทศ ผลของการแปลมีดังนี้

1. ให้นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบความสำคัญของวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อสังคมในอดีตและปัจจุบัน

2. ให้นักศึกษาสามารถเล่าประวัติความเป็นมาของห้องสมุดในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์จนถึงสมัยปัจจุบัน การสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย ห้องสมุดประเภทต่างๆอย่างละเอียด ประวัติห้องสมุดต่างประเทศโดยสังเขป และประวัติบุคคลสำคัญในวงการห้องสมุดของไทยและต่างประเทศของสังเขป

บรรณารักษศาสตร์ 4 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ

เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักหนังสือ สิ่งตีพิมพ์ตลอดจนวัสดุทัศนวัสดุอันเป็นวัสดุของห้องสมุด ให้รู้หลักเกณฑ์การเลือกซื้อ และนำมาใช้ในห้องสมุด ความจำเป็นที่จะต้องเลือก การสำรวจความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน การประเมินคุณค่าของหนังสือ และคู่มือการเลือกหนังสือ ตลอดจนระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บระเบียบต่างๆของแผนกจัดหาหนังสือ ผลของการแปลมีดังนี้

1. เมื่อกำหนดลักษณะของห้องสมุดมาให้ นักศึกษาสามารถดำเนินงานและจัดการเกี่ยวกับการให้ยืมหนังสืออย่างมีระเบียบ
2. ให้นักศึกษาสามารถอธิบายวิธีการเตรียมหนังสือให้ยืม การระงับรักษาหนังสือ การซ่อมหนังสือ การสำรวจหนังสือ และการวางสายงานเกี่ยวกับการรับจ่ายหนังสือได้

บรรณารักษศาสตร์ 7 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจประโยชน์และความจำเป็นของการจัดหมู่หนังสือ และการทำบัตรรายการ ทั้งสามารถปฏิบัติงานนี้ได้ด้วย ให้นักศึกษาความสำคัญและประโยชน์ของการจัดหมู่หนังสือ หลักเกณฑ์ทั่วไปในการจัดหมู่หนังสือแบบต่างๆโดยขอระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทวินิยมของคิวอี้ การกำหนดหัวเรื่องของหนังสือ การทำบัตรรายการ และการเรียงบัตรรายการ ผลของการแปลมีดังนี้

1. ให้นักศึกษาสามารถเขียนประโยชน์ ความสำคัญและความจำเป็นของการจัดหมู่หนังสือและการทำบัตรรายการได้อย่างถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดหนังสือต่างๆมาให้ นักศึกษาสามารถจัดหมู่หนังสือ รวมทั้งทำบัตรรายการและเรียงบัตรรายการได้ถูกต้อง
3. ให้นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดหมู่หนังสือแบบต่างๆโดยสังเขป

บรรณารักษศาสตร์ 8 บริการห้องสมุด 1

มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถ และมีความคิดริเริ่มที่จะดำเนินการจัดบริการแก่ผู้อ่าน ให้นักศึกษาจัดทำคำจำกัดความต่างๆ การแนะนำการใช้ห้องสมุด การส่งเสริมการอ่าน เช่น เล่านิทาน การจัดนิทรรศการ การเสนอหนังสือ การทนายปัญหา เป็นต้น ตลอดจนทำงานประชาสัมพันธ์ต่างๆ การเขียนบทความเรื่อง

ห้องสมุด การเขียนหนังสือโต้ตอบ การเก็บสถิติและการเขียนรายงานประจำปี
การวางแผนปฏิบัติงาน ผลของการแปดมีดังนี้

1. เมื่อกำหนดบริการห้องสมุดมาให้ นักศึกษาสามารถบอกและสร้างวิธีดำเนินการ
ดำเนินการจัดบริการใก้เองเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม
2. ให้นักศึกษาสามารถเขียนคำจำกัดความต่างๆได้ เมื่อกำหนดบริการมา
ให้
3. ให้นักศึกษาสามารถเล่านิทาน จัดนิทรรศการ เสนอหนังสือ จัดการ
หายปัญหา ทำการประชาสัมพันธ์ เขียนบทความห้องสมุด เขียนหนังสือโต้ตอบ
เก็บสถิติ เขียนรายงานประจำปี และวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

บรรณารักษศาสตร์ 9 บริการตอบคำถาม 1

เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักให้บริการตอบคำถามแก่ครู นักเรียนและผู้ใช้ห้องสมุด
โดยใ้หนังสืออ้างอิงประเภทต่างๆ ให้ศึกษาวัตถุประสงค์และหน้าที่ของบริการตอบ
คำถาม ลักษณะและประเภทของหนังสืออ้างอิงต่างๆไป วิธีให้บริการตอบคำถาม

1. เมื่อกำหนดคำถามมาให้ นักศึกษาสามารถบอกได้ว่า ปัญหาต่างๆ
ที่ครู นักเรียนและผู้ใช้ห้องสมุดถามนั้นควรจะใช้หนังสืออ้างอิงอะไรตอบคำถามโดย
ตอบใ้ถูกต้อง
2. ให้นักศึกษาสามารถเขียนวัตถุประสงค์ หน้าที่ของบริการตอบคำถาม
และวิธีบริการตอบคำถาม ได้
3. เมื่อกำหนดหนังสืออ้างอิงต่างๆไปมาให้ ักศึกษาสามารถจำแนกประเภท
และลักษณะหนังสืออ้างอิงนั้นๆใ้ถูกต้อง

บรรณารักษศาสตร์ 10 การบริหารงานห้องสมุด

มุ่งหมายที่จะให้เรียนรู้ สามารถจัดและบริหารงานห้องสมุดได้ ให้นักศึกษาทราบวัตถุประสงค์ ปรัชญาห้องสมุดโรงเรียน การจัดอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์และเครื่องใช้ของห้องสมุด การเงิน การจัดคนทำงานในห้องสมุด ผลของการแปลมีดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาสามารถบอกวิธีการจัดอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และเครื่องใช้ของห้องสมุดโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง และสามารถเขียนหลักการทางด้านการเงิน การจัดคนทำงานในห้องสมุด

2. ให้นักศึกษาในชั้นสามารถเขียนวัตถุประสงค์ และปรัชญาของห้องสมุดโรงเรียนได้ถูกต้อง

บรรณารักษศาสตร์ 19 (วิชาการศึกษา) วิธีสอนการใช้ห้องสมุด

เพื่อให้ทราบถึงการสอนวิธีใช้ห้องสมุดแต่ละเรื่องๆไป ได้แก่การสอนเรื่องบัตรรายการ การสอนเรื่องเลขหมู่ การสอนเรื่องบริการและกิจกรรมของห้องสมุด ระเบียบของห้องสมุด การสอนเรื่องวิธีใช้หนังสืออ้างอิง และการสอนเรื่องวิธีใช้ครุภัณฑ์วารสาร เป็นต้น ผลการแปลมีดังนี้

เพื่อให้นักศึกษาสามารถสอนวิธีใช้ห้องสมุดเมื่อกำหนดหัวข้อต่อไปนี้คือ การสอนเรื่องบัตรรายการ การสอนเรื่องเลขหมู่ การสอนเรื่องบริการและกิจกรรมของห้องสมุด ระเบียบของห้องสมุด การสอนเรื่องวิธีใช้หนังสืออ้างอิง และการสอนเรื่องวิธีใช้ครุภัณฑ์วารสาร เป็นต้น ใ้ทุกหัวข้อ

ตอนที่ 2 การประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ของครูผู้สอน

การวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความเห็นของครูผู้สอนวิชา

บรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อหลักสูตรในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ใน

หลักสูตร ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามตามระดับความเห็น 5 ระดับคือ

น้อยมาก,	ลดมาก	กำหนดให้มีน้ำหนักความเห็นเป็น	1
ค่อนข้างน้อย,	ลดเล็กน้อย	กำหนดให้มีน้ำหนักความเห็นเป็น	2
ปานกลาง,	พอดี	กำหนดให้มีน้ำหนักความเห็นเป็น	3
ค่อนข้างมาก,	เพิ่มเล็กน้อย	กำหนดให้มีน้ำหนักความเห็นเป็น	4
มากที่สุด,	เพิ่มมาก	กำหนดให้มีน้ำหนักความเห็นเป็น	5

ในการเสนอความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง

ทั้ง 6 คน ผู้วิจัยได้เสนอความเห็นเฉลี่ยโดยกำหนดให้

น้ำหนักความเห็นเฉลี่ยต่ำกว่า	1.50	ถือว่า	น้อยมาก	หรือ	ลดมาก
น้ำหนักความเห็นเฉลี่ย	1.51 – 2.50	ถือว่า	ค่อนข้างน้อย	หรือ	ลดเล็กน้อย
น้ำหนักความเห็นเฉลี่ย	2.51 – 3.50	ถือว่า	ปานกลาง	หรือ	พอดี
น้ำหนักความเห็นเฉลี่ย	3.51 – 4.50	ถือว่า	ค่อนข้างมาก	หรือ	เพิ่มเล็กน้อย
น้ำหนักความเห็นเฉลี่ยสูงกว่า	4.50	ถือว่า	มากที่สุด	หรือ	เพิ่มมาก

ดังได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับไป

2.10 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง

เกี่ยวกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ในการแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อ ความมุ่งหมาย
ของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ทั้ง 6 คน มีระดับความเห็นเฉลี่ย
ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตาราง 1 ความเห็นของครูบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชา
บรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
1. ท่านคิดว่าครูผู้สอนควรจะศึกษาและทำความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด	4.17	4
2. ท่านและอาจารย์อื่นในหมวดวิชาบรรณารักษศาสตร์ได้พิจารณาปรึกษาหารือเกี่ยวกับความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเพียงใด	2.50	6
3. ท่านคิดว่าท่านมีความเข้าใจในความมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์เพียงใด	3.83	7
4. ท่านบอกให้นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของวิชาที่ท่านสอนเพียงใด	4.00	8
5. ท่านอยากให้มีการปรับปรุงความมุ่งหมายเหล่านี้เป็นความมุ่งหมายที่สามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด	4.67	1
6. ท่านอยากให้มีการแปลความมุ่งหมายออกมาเป็นรูปพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้เพื่อเป็นคู่มือการสอนเพียงใด	4.33	2
7. ท่านคิดว่าเนื้อหาที่ท่านสอนสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด	3.83	5

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
8. ท่านคิดว่าเนื้อหาที่หนังสือแนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เสนอแนะมาสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด	3.50	9
9. ท่านอยากมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรเพียงใด	4.30	3
10. ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้นั้น ท่านคิดว่ามีความชัดเจนเพียงใด	3.50	5
11. ท่านคิดว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเพียงใด	3.83	
12. ท่านคิดว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาที่ท่านสอนอยู่เหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด	3.83	

จากตารางที่ 1 แสดงว่าครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง มีความเห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรควรจะได้มีการพิจารณาเพิ่มเติมบางประการ เช่น ต้องการให้มีการปรับปรุงและการแปลความมุ่งหมายดังกล่าวออกเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้มีระดับความเห็นเฉลี่ยถึง 4.67 และ 4.33 ทั้งต้องการจะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรควย อย่างไรก็ตามหลักสูตรที่ใช้อยู่มีลักษณะอยู่ในเกณฑ์ที่ครูผู้สอนเข้าใจจุดมุ่งหมายค่อนข้างดี ทั้งสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปและความต้องการของสังคม และจากผลการวิเคราะห์นี้เป็นที่น่าสังเกตประการหนึ่งว่า ครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ทั้งหลายมีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในหลักสูตรค่อนข้างน้อย แต่มีความเข้าใจในความมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์พร้อมทั้งได้ออกให้นักศึกษา

ทราบจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอนในระดับก่อนข้างมาก

อนึ่ง เนื้อหาวิชาที่หนังสือแนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เสนอแนะมา สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรก่อนข้างมากด้วย

2.20 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เกี่ยวกับ เนื้อหาของหลักสูตร

ในการแสดงความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง แบ่งวิเคราะห์ออกเป็น 3 ด้านดังนี้

- ก. ประโยชน์ของเนื้อหา (ข้อ 1 - 6 และข้อ 10)
- ข. ความเหมาะสมของเนื้อหา (ข้อ 7 - 9, 11 และ 13)
- ค. ความสำคัญของเนื้อหา (ข้อ 12, 14 และข้อ 15)

ตาราง 2 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ในด้าน ประโยชน์

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
1. เนื้อหาของแต่ละวิชาจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงาม และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนในด้านความสามารถ ทัศนคติ นิสัย ฯลฯ สมดุลย์กันเพียงใด	3.50	2
2. เนื้อหาวิชานั้นสนองต่องาน ความสนใจ ความต้องการ และมี ภาพของผู้เรียนเพียงใด	3.50	4
3. เนื้อหาสัมพันธ์กับ ระดับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของ ผู้เรียนเพียงใด	2.83	7
4. เนื้อหาวิชาที่มีความยืดหยุ่นต่อปัญหาความแตกต่างระหว่าง บุคคลเพียงใด	3.33	5

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
5. เนื้อหาช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนา การของผู้เรียนให้ต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่งเพียงใด	3.50	3
6. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ สถานการณ์ปัจจุบันของผู้เรียนเพียงใด	3.83	1
10. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมี ส่วนช่วยให้นักศึกษารรดูแลตามความมุ่งหมายเพียงใด	3.33	6

จากตารางที่ 2 ครูผู้สอนมีความเห็นว่าเนื้อหานั้นสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์ปัจจุบันของผู้เรียนได้ค่อนข้างดี กล่าวก็ว่ามีระดับความเห็นเฉลี่ยสูงสุดในตารางที่ 2 (3.83) มีประโยชน์ในด้านต่างๆค่อนข้างมาก เช่น เนื้อหาของแต่ละวิชาจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนในด้านความสามารถ ทักษะ ทักษะ นิสัย ฯลฯ สมดุลย์และต่อเนื่องไม่หยุดนิ่งค่อนข้างมาก ทั้งสนองต่อ งาน ความสนใจ ความต้องการ และปัญหาของผู้เรียน

เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความยืดหยุ่นต่อปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล มีส่วนช่วยให้นักศึกษารรดูแลความความมุ่งหมายในระบับานกลาง และสัมพันธ์กับระดับ วิถีภาวะ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตรวิชา
บรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหา

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
7. เนื้อหาที่มีลักษณะของแรงจูงใจภายในอันจะช่วยให้ เกิดความพึงพอใจในกิจการเรียนเพียงใด	3.33	3
8. เนื้อหาวิชาต่างๆซ้ำซากกันเพียงใด	3.67	4
9. ท่านต้องกักแปลงเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลัก- สูตรเพื่อให้เหมาะสมกับนักศึกษาเพียงใด	3.17	5
11. ในการที่หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเรียนวิชาต่างๆต่อ ไปในท่านเห็นด้วยเพียงใด		
11.1 ห้องสมุดและสังคม	3.83	} 1
11.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	4.30	
11.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	4.30	
11.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	4.16	
11.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	4.16	
11.6 บริการห้องสมุด 1	4.50	
11.7 บริการตอบคำถาม 1	4.00	
11.8 การบริหารห้องสมุด 1	4.00	
11.9 วิธีสอนการใจห้องสมุด	3.67	
13. ท่านเห็นว่าเนื้อหาในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมี มากน้อยเพียงใด		

รายการความเห็น	ระดับความเห็นเฉลี่ย	อันดับ
13.1 ห้องสมุดและสิ่งพิมพ์	4.16	} 2
13.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.33	
13.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.67	
13.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.83	
13.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.83	
13.6 บริการห้องสมุด 1	3.83	
13.7 บริการตอบคำถาม 1	3.50	
13.8 การบริหารห้องสมุด 1	3.33	
13.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.83	

จากตารางที่ 3 แสดงว่าความเห็นด้วยกับการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่างๆในข้อ 11 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก เนื้อหาในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีค่อนข้างมาก และมีลักษณะของแรงจูงใจภายในวันจะช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการเรียน แต่เนื้อหาวิชาต่างๆมีความซ้ำซากกันค่อนข้างมาก จึงทำให้ครูต้องมีการคัดแปลงเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมกับนักศึกษาในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.ศ.ชั้นสูง เกี่ยวกับ
ความสำคัญของเนื้อหา

รายการความเห็น	ระดับความเห็นเฉลี่ย	อันดับ
12. ทานคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเหมาะสมกับระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเพียงใด		
12.1 ห้องสมุดและสิ่งพิมพ์	3.67	} 1
12.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.83	
12.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.67	
12.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.83	
12.5 การจัดหาหนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.00	
12.6 บริการห้องสมุด 1	3.67	
12.7 บริการตอบคำถาม 1	3.33	
12.8 การบริหารห้องสมุด 1	3.00	
12.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.17	
14. เมื่อภาคเรียนที่แล้วท่านสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้มากน้อยเพียงใด		
14.1 ห้องสมุดและสิ่งพิมพ์	3.00	} 2
14.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	2.00	
14.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	2.00	

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
14.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	5.00	2
14.5 การจัดหาหนังสือและทำบัตรรายการ 1	5.00	
14.6 บริการห้องสมุด 1	4.00	
14.7 บริการตอบคำถาม 1	4.00	
14.8 การบริหารห้องสมุด 1	4.00	
14.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	5.00	
15. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่หลักสูตรกำหนดไว้เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาเอก) เพียงใด	4.00	3

จากตารางที่ 4 ครูคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเหมาะสมกับระดับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่พยายามสอนให้กลุ่มเนื้อหาวิชาใดตัวถึง มีเพียงบางวิชาเท่านั้นที่ไม่สามารถสอนให้กลุ่มเนื้อหาวิชาคือ หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ และวิชาวรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก

ในด้านที่ว่า เนื้อหาวิชาต่างๆที่หลักสูตรกำหนดไว้เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาเอก) เพียงใคนั้น ครูเห็นว่ามีเหมาะสมค่อนข้างมาก กล่าวคืออยู่ในระดับ 4

2.30 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง เกี่ยวกับ
เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ในการแสดงความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่มีต่อเวลาซึ่งกำหนด
ไว้ในหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง มีระดับความเห็นเฉลี่ยดัง
ปรากฏในตาราง

ตาราง 5 ความเห็นของครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง เกี่ยวกับ
เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
1. เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่างๆที่หลักสูตร กำหนดไว้ให้สอนนักเรียน เกิดว่าควรเพิ่มหรือลด อัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาอย่างไร		
1.1 ห้องสมุดและสังคม	2.67	1
1.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.67	
1.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.67	
1.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.83	
1.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	2.83	
1.6 บริการห้องสมุด 1	3.17	
1.7 บริการตอบคำถาม 1	3.17	
1.8 การบริหารห้องสมุด 1	3.00	
1.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.33	
2. เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาแต่ละวิชาที่ หลักสูตรกำหนดไว้ เกิดว่าควรเพิ่มหรือลดอัตราเวลา เรียนของแต่ละวิชาอย่างไร		

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
2.1 ห้องสมุดและสังคม	3.00	} 2
2.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.67	
2.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.83	
2.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.67	
2.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.83	
2.6 บริการห้องสมุด 1	3.33	
2.7 บริการตอบคำถาม 1	3.33	
2.8 การบริหารห้องสมุด 1	3.17	
2.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.50	
3. ในการสอนท่านเพิ่มเนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา		} 3
3.1 ห้องสมุดและสังคม	3.00	
3.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.00	
3.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	2.00	
3.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	5.00	
3.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	1.00	
3.6 บริการห้องสมุด 1	4.00	
3.7 บริการตอบคำถาม 1	1.00	
3.8 การบริหารห้องสมุด 1	4.00	
3.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.00	

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
4. ในการสอนท่านลดเนื้อหาวิชาเพื่อให้เหมาะสมกับ เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เบื้องโลกในวิชาต่อไปนี้		
4.1 หองสมุดและสังคม	1.00	} 4
4.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	1.00	
4.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	1.00	
4.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	1.00	
4.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	1.00	
4.6 บริการห้องสมุด 1	1.00	
4.7 บริการตอบคำถาม 1	1.00	
4.8 การบริหารห้องสมุด 1	1.00	
4.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	1.00	

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ความเห็นของครูเกี่ยวกับอัตราเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ครูส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่างๆ ที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้สอนนักเรียนนั้น อัตราเวลาเรียนควรเพิ่มเติมเล็กน้อย และเมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาสาระวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้แล้วนั้น ก็ควรที่จะเพิ่มอัตราเวลาเรียนเล็กน้อยเช่นกัน อย่างไรก็ตามก็ปรากฏว่าในเวลาสอนจริงครูได้เพิ่มเนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาหลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะความซ้ำซากของเนื้อหาจากความเห็นในตารางที่ 3 โดยไม่มีครูคนใดลดเนื้อหาลงเลย

2.40 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.
ชั้นสูงเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร

ในการแสดงความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่มีต่อความ
มุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง แบ่งวิเคราะห์ออกเป็น
3 ตอนดังนี้

- ก. ความสำคัญของความมุ่งหมาย (ข้อ 1,2)
- ข. ความเหมาะสมของความมุ่งหมาย (ข้อ 3 - 7,10)
- ค. ทศนคติของวิชาบรรณารักษศาสตร์ (ข้อ 8,9 และ 11)

ตาราง 6 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อความมุ่งหมายของ
หลักสูตร ในด้านความสำคัญของความมุ่งหมาย มีระดับความเห็นเฉลี่ยดังนี้

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
1. อาจารย์ผู้สอนได้ออกจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาที่เรียน ให้ทราบเพียงใด	3.67	1.
2. เมื่อทราบจุดมุ่งหมายแล้ว ท่านคิดว่าท่านเข้าใจ จุดมุ่งหมายเพียงใด	3.25	2

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนเห็นความสำคัญของจุดมุ่งหมายใน
ระดับค่อนข้างมาก ก็มีระดับความเห็นเฉลี่ยถึง 3.67 จึงได้มีการบอกให้นักศึกษา
ทราบจุดมุ่งหมายของแต่ละรายวิชา และนักศึกษาสามารถเข้าใจจุดมุ่งหมายในระดับ
ปานกลาง

ตาราง 7 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อความมุ่งหมายในด้าน
ความเหมาะสม มีระดับความเห็นเฉลี่ยดังนี้

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
3. จุดมุ่งหมายสามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ ไคมากน้อยเพียงใด	3.11	5
4. ท่านอยากให้มีการปรับปรุงความมุ่งหมายเหล่านี้เป็น ความมุ่งหมายที่สามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้ มากน้อยเพียงใด	4.12	66
5. ท่านคิดว่าเนื้อหาที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของหลักสูตรเพียงใด	3.79	1
6. ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาจะช่วยให้ท่านสามารถ จัดและให้บริการห้องสมุดในโรงเรียนประถม และมัธยมเพียงใด	3.44	2
7. ท่านคิดว่าหลังจากศึกษาวิชาต่างๆแล้วท่านสามารถปฏิบัติ งานต่อไปนี้ได้เพียงใด		
7.1 บริหารงานห้องสมุด	3.26	} 3
7.2 การทำงานเทคนิค	3.09	
7.3 การให้บริการต่างๆ	3.25	
10. หลังจากที่ท่านเรียนจบแล้วท่านคิดว่าท่านสามารถทำ งานห้องสมุดใดก็ได้เพียงใด	3.33	4

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหามีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับค่อนข้างมาก (5.79) จุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาช่วยให้นักศึกษาสามารถจัดและให้บริการห้องสมุดในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา ซึ่งงานวิจัยปฏิบัติงานเหล่านี้ได้ในระดับปานกลาง

อนึ่งจุดมุ่งหมายสามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง นักศึกษาส่วนใหญ่จึงอยากให้มีการปรับปรุงความมุ่งหมายเหล่านี้เป็นความมุ่งหมายที่สามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ในระดับค่อนข้างสูง กล่าวคือมีระดับความเห็นสูงถึง 4.12

ตาราง 8 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในด้านทัศนคติของ นักศึกษาที่มีผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีระดับความเห็นเฉลี่ยดังนี้

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
8. หลังจากท่านศึกษาจบแล้ว ท่านต้องการทำงานในหน้าที่บรรณารักษ์เพียงใด	3.44	1
9. ท่านคิดว่า การเป็นบรรณารักษ์โดยตรงดีกว่าเป็นครูสอนเพียงใด	3.44	2
11. ความสำคัญ ความเที่ยงตรง และประโยชน์ของ ความมุ่งหมายทำให้เกิดความซาบซึ้งในวิชาบรรณารักษศาสตร์เพียงใด	3.77 0	3

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อวิชาและงานในหน้าที่บรรณารักษ์ในระดับปานกลาง กล่าวคือมีความต้องการทำงานในหน้าที่บรรณารักษ์ และคิดว่าการเป็นบรรณารักษ์โดยตรงดีกว่าเป็นครูสอน ทั้งความมุ่งหมายยังทำให้เกิดความซาบซึ้งในวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับค่อนข้างมาก

2.50 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เกี่ยวกับ เนื้อหา
ของหลักสูตร

ในการแสดงความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.ก.ชั้นสูง แบ่งวิเคราะห์ออกเป็น 2 ด้านดังนี้

ก. ประโยชน์ของเนื้อหา (ข้อ 1 - 6 และข้อ 10)

ข. ความเหมาะสมของเนื้อหา (ข้อ 7 - 9 และ 11 - 14)

ตาราง 9 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.ก.ชั้นสูง
ใน ด้านประโยชน์

รายการความเห็น	ระดับความเห็นเฉลี่ย	อันดับ
1. ท่านคิดว่าเนื้อหาของแต่ละวิชามีความสมดุลกันเพียงใด	3.40	3
2. เนื้อหานี้ตรงต่อความสนใจ ความต้องการ และปัญหาของท่านเพียงใด	3.49	4
3. เนื้อหาวิชาเหมาะกับระดับความสามารถและความรู้เดิมของท่านเพียงใด	3.47	5
4. เนื้อหาวิชามีความยืดหยุ่นเพียงใด	3.25	6

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
5. เนื้อหานั้นช่วยส่งเสริมความเจริญของงานและพัฒนาการ ของท่านให้ต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่งเพียงใด	3.68	2
6. เนื้อหานั้นท่านสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ สถานการณ์ปัจจุบันของท่านเพียงใด	3.93	1
10. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วน ช่วยให้ท่านบรรลุผลตามความมุ่งหมายเพียงใด	3.06	7

จากตารางที่ 9 นักศึกษามีความเห็นว่เนื้อหานั้นสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์ของผู้เรียนได้ค่อนข้างดี กล่าวคือมีระดับความเห็นเฉลี่ยสูงสุดในตารางที่ 9 (3.93) มีประโยชน์ในด้านต่างๆค่อนข้างมาก เช่น เนื้อหานั้นช่วยส่งเสริมความเจริญของงานและพัฒนาการของนักศึกษาย่างต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่งอย่างมีความสมดุลกัน ทั้งตรงต่อความสนใจ ความต้องการ ปัญหา ระดับความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียน แต่เนื้อหาวิชาที่มีความยืดหยุ่นและมีส่วนช่วยให้ นักศึกษาบรรลุผลตามความมุ่งหมายในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ใน ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ดังนี้

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
7. เนื้อหาของแต่ละวิชาที่ท่านอยากเรียนเพียงใด	3.40	7
8. เนื้อหาวิชาต่างๆซ้ำซากกันเพียงใด	2.85	5

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
9. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรควร ดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของท่านเพียงใด	3.06	6
11. ในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่างๆต่อไปนี้ท่าน เห็นด้วยเพียงใด		
11.1 ห้องสมุดและสังคม	3.78	1
11.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	4.03	
11.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.89	
11.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.83	
11.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	4.00	
11.6 บริการห้องสมุด 1	3.97	
11.7 บริการตอบคำถาม 1	3.80	
11.8 การบริหารห้องสมุด 1	3.87	
11.9 วิธีสอนการไรห้องสมุด	4.05	
12. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เหมาะสมกับระดับความรู้พื้นฐานของท่านเพียงใด		
12.1 ห้องสมุดและสังคม	3.10	2
12.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.12	
12.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.05	
12.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.17	
12.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.21	
12.6 บริการห้องสมุด 1	2.96	
12.7 บริการตอบคำถาม 1	2.97	

รายการความเห็น	ระดับความเห็นเฉลี่ย	อันดับ
12.8 การบริหารงานห้องสมุด 1	3.98	2
12.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.05	
13. ท่านเห็นว่าเนื้อหาในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สูทรมีความมากมายเพียงใด		3
13.1 ห้องสมุดและสิ่งพิมพ์	3.19	
13.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.00	
13.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	2.92	
13.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	2.83	
13.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.12	
13.6 บริการห้องสมุด 1	3.09	
13.7 บริการตอบคำถาม 1	3.01	
13.8 การบริหารห้องสมุด 1	2.11	
13.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.18	
14. ท่านคิดว่าเรียนไม่รู้เรื่องเพราะความยากง่ายของ เนื้อหาวิชาเพียงใด	3.41	

จากตารางที่ 10 นักศึกษาเห็นควยกับการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่างๆ ในข้อ 11 ในระดับค่อนข้างมาก เหมาะสมกับระดับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาในระดับปานกลาง และเนื้อหาวิชาที่มีความมากมายเหมาะสมก็แล้ว แต่มีลักษณะค่อนข้างยาก มีความซ้ำซากกัน ดังนั้นจึงควรคัดแปลงให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนบ้าง เนื้อหาของแต่ละวิชา มีแรงจูงใจให้ให้นักศึกษาอยากเรียนในระดับปานกลาง

2.60 ความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับ ป.ศ.ชั้นสูง
เกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ในการแสดงความเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อเวลาที่กำหนด
ไว้ในหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.ศ.ชั้นสูง มีระดับความเห็นเฉลี่ยดัง
ปรากฏในตาราง

ตาราง 11 ความเห็นของนักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อเวลาเรียนที่กำหนดไว้
ในหลักสูตร

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
1. เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่างๆที่หลักสูตรกำหนด ไว้ให้เรียนท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียน ของแต่ละวิชาเพียงใด		
1.1 ห้องสมุดและสังคม	3.04	1
1.2 หลักสูตรไปในการเลือกหนังสือ	3.33	
1.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.30	
1.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.82	
1.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.50	
1.6 บริการห้องสมุด 1	3.35	
1.7 บริการตอบคำถาม 1	3.35	
1.8 การบริหารงานห้องสมุด 1	3.37	
1.9 วิธีสอนการไล้ห้องสมุด	3.52	
2. เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาแต่ละวิชาที่หลักสูตร กำหนดไว้ให้เรียนนั้น ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดอัตราเวลา เรียนของแต่ละวิชาเพียงใด		

รายการความเห็น	ระดับความเห็น เฉลี่ย	อันดับ
2.1 ห้องสมุดและสังคม	3.18	}
2.2 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ	3.41	
2.3 วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก	3.36	
2.4 งานเทคนิคของห้องสมุด	3.41	
2.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1	3.36	
2.6 บริการห้องสมุด 1	3.33	
2.7 บริการตอบคำถาม 1	3.39	
2.8 การบริหารงานห้องสมุด 1	3.39	
2.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด	3.39	
3. ในการสอนอาจารย์เพิ่มหรือลดเนื้อหาวิชา เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาเพียงใด	3.18	3
4. ท่านคิดว่า เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละวิชาพอดีเพียงใด	3.05	4
5. ท่านคิดว่า เนื้อหาที่อาจารย์สอนพอดีกับเวลาเพียงใด	3.14	5
6. ท่านเห็นด้วยกับคำที่ว่า "ในการเรียนท่านได้ทำภาคปฏิบัติน้อยเพราะเวลาเรียนน้อย" เพียงใด	3.41	}
7. ท่านคิดว่าอาจารย์อธิบายรวบรัดเพื่อให้พอเหมาะกับเวลาเพียงใด	3.24	

สรุปตารางที่ 11 เกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนักศึกษาต่าง เห็นพ้องต้องกันว่าเมื่อคำนึงถึงความสำคัญ และความมากมายของ เนื้อหาวิชาควร จะเพิ่มอัตรา เวลา

เรียนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาที่แจ้งให้ทราบว่าในการสอนครูได้เพิ่มเนื้อหาขึ้นเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สำหรับความเหมาะสมของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นมีค่อนข้างมาก เนื้อหาที่อาจารย์สอนคู่พอดีกับเวลาค่อนข้างมาก แต่นักศึกษาก็เห็นควยในแง่ที่ว่า ในเวลาเรียนได้ทำภาคปฏิบัติน้อยและอาจารย์อธิบายรวดเร็วเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

เนื่องจากสภาพของเมืองไทยขณะนี้กำลังอยู่ในระยะพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อมีกำลังคน กำลังทรัพยากร กำลังคนจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมเป็นอย่างดี ในการฝึกฝนและการให้การศึกษาอบรมในปัจจุบัน ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือห้องสมุด เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งรวมวิทยาการทั้งหลาย พร้อมทั้งจะให้บริการแก่บุคคลทุกเพศทุกวัย และทุกระดับความรู้

อย่างไรก็ดี ห้องสมุดจะประสบความสำเร็จในการเข้ามามีบทบาทได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถและประสิทธิภาพของบรรณารักษ์และนโยบายของห้องสมุด

ปัจจุบันสถานศึกษาระดับสูงในประเทศไทยหลายแห่งได้เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้นเพื่อสนองความต้องการของประเทศ มีการจัดสอนถึงระดับปริญญาโท ทว่าจำนวนบรรณารักษ์ที่ผลิตได้ก็ยังไม่พอกับความต้องการของประเทศ เฉพาะการผลิตบรรณารักษะระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง กรมการฝึกหัดครูได้มอบให้วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นผู้ผลิต จัดสอน และฝึกอบรม โดยเปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกและวิชาโท สำหรับวิชาเอกเพิ่งเปิดสอนเมื่อปีการศึกษา 2515 ยังไม่มีนักศึกษสำเร็จการศึกษาเลย ส่วนวิชาโทได้เปิดสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2514

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบรรณารักษ์ที่ผลิตออกมาจะมีประสิทธิภาพก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน เป็นต้น ควดยเหตุผลที่หลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง พ.ศ. 2510 (วิชาโท) ในแง่ของความเหมาะสมของความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อจะนำมารวมถึงปัญหาต่างๆอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร

ในโอกาสต่อไป เพื่อจะได้ปรับปรุงและยกระดับการผลิตบรรณารักษ์ให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
2. เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา และข้อบกพร่องในการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
 - ก. ครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาโท ปีการศึกษา 2515 ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 6 คน
 - ข. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ปีการศึกษา 2515 จำนวน 130 คน
2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จำนวน 2 ชุดคือ
 - ชุดที่ 1 แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 หมวดรวม 31 ข้อ

หมวดที่ 1 มี 12 ข้อ	เป็นการถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
หมวดที่ 2 มี 15 ข้อ	เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
หมวดที่ 3 มี 4 ข้อ	เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามนักศึกษาที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3
หมวด รวม 32 ข้อ

หมวดที่ 1 มี 11 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร

หมวดที่ 2 มี 14 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ 3 มี 7 ข้อ เป็นการถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของเวลาที่

กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. วิธีรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้ครูและนักศึกษา โดยผ่าน
หัวหน้าหมวดวิชาบรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พร้อมกับโค้ชแจ้ง
ความมุ่งหมาย และวิธีการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการตรวจและวิเคราะห์ความเหมาะสมของ ความมุ่ง
หมาย เนื้อหา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จากแบบสอบถามที่รวบรวมคืนมา แล้ว
ทำการแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ออกมาเป็นรูปของพฤติกรรมที่
สามารถปฏิบัติได้

ในการแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้มีส่วน
รวมในการทำหนังสือแนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ด้วย

สรุปผลการวิจัย

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมแล้ว สามารถแปล เป็นรูปของพฤติกรรม
ที่สามารถปฏิบัติได้

2. ผลการวิจัยจากแบบสอบถามมีดังนี้

ก. ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรมีความเหมาะสมแล้ว ความมุ่งหมายของ

รายวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปในระดับค่อนข้างมาก เนื้อหาในหนังสือแนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์สอดคล้องกับความมุ่งหมายในระดับปานกลาง ครูและนักศึกษาส่วนใหญ่อยากให้มีการปรับปรุงและแปลความมุ่งหมายเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ในระดับสูงมาก

ข. เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถยืดหยุ่นต่อปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมทั้งช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามทางด้านงาน สนองต่องาน และความสนใจของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อสถานการณ์ปัจจุบันได้ แต่เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับระดับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และมีความซ้ำซากกันมาก

ค. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละรายวิชา เมื่อคำนึงถึงความสำคัญและความมากน้อยของเนื้อหาของแต่ละรายวิชาแล้ว ควรจะเพิ่มเวลาเรียนขึ้นอีกเล็กน้อย และเนื่องจากความซ้ำซากของเนื้อหา อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จึงต้องเพิ่มเนื้อหาใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

อภิปรายผล

1. การแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรออกมาเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ ในการแปลความมุ่งหมายของหลักสูตรออกมาเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้นั้น ปรากฏว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้คือพอสมควร สามารถทราบไควาถาต้องการใหม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายของแต่ละขอ จะต้องให้นักศึกษาปฏิบัติอะไรบ้างและอย่างไร แสดงว่าความมุ่งหมายมีความเหมาะสมอยู่แล้ว

2. ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม

ก. ครูผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในกรณีศึกษาคำครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

ครูควรทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และควรจะได้มีการปรึกษาร่วมกัน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่ได้มีการประชุมปรึกษาร่วมกัน เป็นข้อเท็จจริงที่น่าทึ่งยิ่ง อย่างไรก็ตาม ใดก็ตาม ครูเหล่านี้แจ้งว่ามีความเข้าใจจุดมุ่งหมายค่อนข้างดี ฉะนั้นการที่ครูมิได้มีการประชุมปรึกษาร่วมกันอาจเป็นเพราะความมุ่งหมายนี้ง่ายแก่การเข้าใจ จึงไม่จำเป็นต้องปรึกษาร่วมกัน

อย่างไรก็ตามครูผู้สอนจะสามารถฝึกฝนอบรมเด็กของตนใหม่มีความเจริญงอกงามบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้ ครูจะต้องศึกษาให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างดี มิฉะนั้นความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ก็ปรากฏจากประโยชน์อันใด วิธีที่จะช่วยให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายไว้ และจะเป็นแนวทางที่แน่นอนก็คือ การแปลความมุ่งหมายออกเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งครูผู้สอนอยากให้มีการปรับปรุงและแปลความมุ่งหมายดังกล่าวเป็นรูปของพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้สูงเป็นอันดับแรก นักศึกษาที่เห็นด้วยเรื่องนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการแปลความมุ่งหมายดังกล่าว เพื่อครูผู้สอนจะได้เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างชัดเจนและตรงกัน แล้วนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับสอนนักศึกษาใหม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

สำหรับความเหมาะสมและความชัดเจนของความมุ่งหมายในหลักสูตร ครูและนักศึกษากลุ่มใหญ่เห็นว่าเหมาะสมและชัดเจนค่อนข้างมาก แสดงให้เห็นว่าเป็นความมุ่งหมายที่พอจะเข้าใจได้ แต่ตามมีโอกาสก็ควรที่จะปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงด้วย ทั้งนี้เพราะจากผลการวิจัยพบว่าครูอยากมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ในระดับสูงเป็นอันดับรอง ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วควรจะให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงด้วย ทั้งนี้เพราะครูเหล่านี้ทราบถึงปัญหาและความต้องการในการใช้หลักสูตรเป็นอย่างดี

ข. เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร

เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรนั้น ครูและนักศึกษากลุ่มใหญ่เห็นว่า เนื้อหา

ความเหมาะสมในค่านองๆอยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่ครูมีความเห็นว่า เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับระดับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนในระดับปานกลาง นักศึกษามีความเห็นว่า เนื้อหาค่อนข้างยากเกินระดับความสามารถของตน ดังนั้นจึงควรตัดแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนยิ่งขึ้น

ในค่านองอื่นๆ เนื้อหาที่มีความยืดหยุ่นต่อปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรจะได้พิจารณาหาทางแก้ไข ทั้งนี้เพราะเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง หลักสูตรที่ดีเนื้อหาของหลักสูตรต้องมีความสัมพันธ์กับความมุ่งหมาย มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีปริมาณเหมาะสมกับอัตราเวลา มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน รวมทั้งเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาชั้นสูงต่อไป จากผลการวิจัยพบว่า เนื้อหามีลักษณะดังกล่าวบ้าง กล่าวคือ เนื้อหาส่งเสริมความเจริญงอกงามปานกลาง แต่มีความซ้ำซากค่อนข้างมาก ซึ่งทำให้เป็นผลเสียต่อความสนใจและต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา มาก เนื้อหาที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับอัตราเวลา แต่ในการสอนครูต้องเพิ่มเนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรมีความซ้ำซาก ครูผู้สอนจึงต้องตัดเนื้อหาที่ซ้ำซากออกและเพิ่มเนื้อหาใหม่เข้ามา

ค. เกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

จากผลของข้อ ข. ปรากฏว่าเนื้อหาที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับอัตราเวลาเรียน เป็นข้อเท็จจริงที่น่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไข และจากผลการวิจัยในหมวดที่ 3 ครูและนักศึกษาเห็นว่า เมื่อคำนึงถึงความสำคัญและความมากน้อยของเนื้อหาควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนเล็กน้อย เพราะเมื่อเนื้อหามากทำให้ครูต้องอธิบายรวบรัด และให้ทำภาคปฏิบัติน้อย เพื่อให้เหมาะสมกับอัตราเวลาเรียน ผลจากข้อ ข. ที่ว่าเนื้อหามากไปเพราะมีความซ้ำซากกัน อาจเป็นสาเหตุให้เนื้อหาไม่สอดคล้องกับอัตราเวลาเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่า ครูพยายามตัดเนื้อหาที่มีความซ้ำซากออกไป จึงต้องเพิ่มเนื้อหาบางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับ

อัตราเวลาเรียนก็ได้ การกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรจึงต้องหลีกเลี่ยงความซ้ำซาก
ระหว่างรายวิชา เพื่อให้เนื้อหานั้นสมมูลย์กับอัตราเวลาเรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ก. สำหรับผู้จัดทำหลักสูตร

1. ในการตั้งจุดมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์ควรคำนึงถึงความ
ต้องการทางด้านสังคม จิตวิทยา ปรัชญา และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้วย ทั้งควรจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการปฏิบัติให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของผู้สอน
ด้วย ควรจะได้มีการแปลจุดมุ่งหมายออกเป็นรูปพฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ และควร
ได้กำหนดกฎเกณฑ์ในการดำเนินการสอน
2. ในการปรับปรุงหลักสูตร ควรจะให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการปรับปรุง
ด้วย เพราะครูผู้สอนย่อมทราบปัญหาและความต้องการต่างๆ เนื่องจากครูเป็นผู้ใช้หลักสูตร
3. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรเสมอๆ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ
สถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นจริง
4. ควรเสนอแนะหนังสือที่ประกอบการสอนของแต่ละรายวิชาให้ตรงกับ
เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ และมีจำนวนเพียงพอหรือมากขึ้นด้วย
5. ควรจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาบ่อยเกี่ยวกับหลักสูตรและ
ปัญหาต่างๆไปในการเรียนการสอน
6. ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยหลักสูตรอยู่เสมอๆ และนำผลที่ได้มาใช้
ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรอย่างแท้จริง

ข. สำหรับครูผู้สอน

1. ครูควรทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตนเองให้เข้าใจเป็น
อย่างดี และคำนึงถึงจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นเกณฑ์ในการสอนใหญ่เรียนเกิดความสามารถ
อย่างแท้จริง
2. ครูควรมีการประชุมปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับความมุ่งหมาย เนื้อหา และ

เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. ควรจะเน้นให้นักศึกษาทราบถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และของแต่ละรายวิชาว่ามีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ค. สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการประเมินผลหลักสูตรในวิชาใดก็ตามควรจะได้มีการร่วมมือกันหลายๆคน แต่ละคนแยกศึกษากันแต่ละส่วนของหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้เพราะในการประเมินผลหลักสูตรนั้นเป็นเรื่องที่กว้างขวางมาก ต้องการกำลังคน กำลังทรัพย์ และเวลาในการดำเนินการมาก ในกรณีที่สามารถทำการวิจัยเช่นกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช่ควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่มากกว่านี้

2. ในการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรควรจะได้ทำหลายๆวิธี นอกจากการสอบถามความเห็นของครูและนักศึกษา ควรจะได้ทำดังนี้

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นต้น

2.2 ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร โดยการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและการปฏิบัติงานของนักศึกษา

บรรพชาณุกรม

บรรณานุกรม

- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ "สรุปรายงานการประชุมสามัญประจำปี 2510 ของสมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทย" วารสารห้องสมุด 2 : 94 มีนาคม 2511.
- ไข่มุกด์ มิตินทะเลข "การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับศึกษาศึกษา" รายชื้อ
ปริญญาานิพนธ์และบทคัดย่อ ปริญญามหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505 - 2509 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2510, 133 หน้า.
- ทวี มุขชะโกษา และชลัช ลียะวณิช บรรณารักษศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3
โรงพิมพ์บรรณารักษะ ๒๕๑๕, 485 หน้า.
- ซำรง แสงวน "ความสำคัญของห้องสมุด" วารสารห้องสมุด 3 : 133
พฤษภาคม - มิถุนายน 2510.
- บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู ฉบับปฏิบัติงานวิจัยของคณะวิจัยชาวต่างประเทศ
เกี่ยวกับการศึกษาศึกษาในประเทศไทย วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2515, 64 หน้า.
- บุญชนะ อัครถาวร "ห้องสมุดกับการพัฒนาประเทศ" วารสารห้องสมุด พิเศษรับ
ฤดูร้อน 141, 2501.
- เพ็ญณี นารายณ์ประธาน การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับ
ป.กศ. ชั้นสูง พ.ศ. 2510 ในวิทยาลัยครูสองแห่งในจังหวัดพระนคร
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร พระนคร
2513, 141 หน้า.
- รัตพร ชัยชาติกา การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองโรงเรียน
รัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ในสวนกลาง ปีการศึกษา 2502, ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2513, 230 หน้า.

- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู แนะแนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2508 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
พ.ศ.2510 กรมการฝึกหัดครู 2515, 64 หน้า.
- สมจิตต์ ปิยะธรรม การสำรวจเรื่องนิสัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับหอสมุดกลาง ปรินญา
 นิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 54 หน้า.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ การวิจัยโปรแกรมการสอนเรื่องการตั้งวัตถุประสงค์การสอน
 73 หน้า (โรเนียว)
- สุนทร แก้วลาย การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าด้วยตนเอง
ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่ นักศึกษาในวิทยาลัยครู ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 249 หน้า.
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พุทธศักราช 2510 คุรุสภา พระนคร 2515,
 128 หน้า.
- อร ชนงูมิ "แนวทางที่จะพัฒนาห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้า" วารสารห้องสมุด 1 : 20-
 21, มกราคม - กุมภาพันธ์ 2510.
- อารี สายธร ความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมปีที่ 1 พ.ศ.2503
 ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507, 141 หน้า.
- ✓ Bellack, Arno A., "History of curriculum thought and Practice" -
Review of Educational Research, 39 : 290 - 291, June 1969.
- Best, John W., Research in Education, Prentice Hall Inc., N.J., 1963,
 320p.
- Goodlad, John I., "Curriculum : the State of the Field." Review of
Educational Research, 39 : 367 - 374, June 1969.
- ✓ McNeil, John D., "Forces influencing curriculum" Review of Educational
Research, 39 : 312 - 313, June 1969.

Pethel, Lucille, "Curriculum ↔ Library" The Bulletin of the National Association of Secondary - School Principals, 326 : 26 - 27,
June 1969.

Wars, Gordon F., and William T. Lowe, "Societal Forces Influencing Curriculum Decisions" Review of Educational Research, 3 : 263,
June 1963.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท)

หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง พ.ศ.2510 (วิชาโท)

บรรณารักษศาสตร์

วิชาโท

ให้เรียน 20 หน่วยกิต

บรรณารักษศาสตร์ 3 ห้องสมุดและสังคม

2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

บรรณารักษศาสตร์ 4 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ

1 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

บรรณารักษศาสตร์ 5 วรรณกรรมและการเลือก

2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

วรรณกรรมสำหรับเด็ก

บรรณารักษศาสตร์ 6 งานเทคนิคของห้องสมุด

3 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

บรรณารักษศาสตร์ 7 การจัดหมู่หนังสือและทำ

4 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง

บัตรรายการ 1

บรรณารักษศาสตร์ 8 บริการห้องสมุด 1

3 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง

บรรณารักษศาสตร์ 9 บริการตอบคำถาม 1

3 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง

บรรณารักษศาสตร์ 10 การบริหารห้องสมุด 1

2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

หมายเหตุ

บรรณารักษศาสตร์ 19 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด

2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

(วิชาการศึกษายังบังคับให้ผู้เรียน

วิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชา

เอกและวิชาโท)

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการจัดและการให้บริการห้องสมุดแก่ครู และนักเรียนโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยม
2. เพื่อให้มีทักษะในการปฏิบัติงานห้องสมุด
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนใจ และรู้สึกในคุณค่าของวิชาบรรณารักษศาสตร์
4. เพื่อให้มีความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของหน้าที่และความรับผิดชอบของบรรณารักษ์
5. เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่องานบรรณารักษ์ ฝึกให้มีความเสียสละและให้มีความช่วยเหลือเหลือบุคคลอื่น

รายการสอน

บรรณารักษศาสตร์ 3 ห้องสมุดและสังคม 2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง
 มุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสำคัญของวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีต่อสังคมทั้งในอดีตและปัจจุบัน ให้ทราบความเป็นมาของห้องสมุดในประเทศไทยอย่างละเอียด ให้เรียนประวัติห้องสมุดตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน การสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย ห้องสมุดประเภทต่างๆและประวัติห้องสมุดต่างประเทศโดยสังเขป และประวัติบุคคลสำคัญในวงการห้องสมุดของไทยและต่างประเทศ

บรรณารักษศาสตร์ 4 หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ 1 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง
 เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักหนังสือ สิ่งตีพิมพ์ตลอดจนโสตทัศนวัสดุอันเป็นวัสดุของห้องสมุด ใหญ่หลักเกณฑ์ของการเลือกซื้อและนำมาใช้ในห้องสมุด ความจำเป็นที่จะต้องเลือก การสำรวจความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน การประเมินคุณค่าของหนังสือ และคู่มือการเลือกหนังสือ ตลอดจนระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บระเบียบต่างๆของแผนกจัดหาหนังสือ

บรรณารักษศาสตร์ 5 วรรณกรรมและการเลือก 2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง
วรรณกรรมสำหรับเด็ก

เพื่อให้ผู้เรียนทราบลักษณะวรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก
มีวิจาร์ญาณในการเลือก โดยให้ศึกษาลักษณะวรรณกรรมสำหรับเด็ก ประเภท
หนังสือ ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ คู่มือการเลือกหนังสือเด็ก หลักเกณฑ์การเลือก
หนังสือเด็กที่สำคัญๆ ของไทยและต่างประเทศ

บรรณารักษศาสตร์ 6 งานเทคนิคของห้องสมุด 3 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง
มุ่งหมายจะให้ผู้เรียนสามารถจัดดำเนินงานและจัดงานเกี่ยวกับการให้ยืมหนังสือ
อย่างมีระเบียบ โดยให้ศึกษาถึงการเตรียมหนังสือให้ยืม การระวังรักษาหนังสือ
และซ่อมหนังสือ การสำรวจหนังสือ การวางสายงานเกี่ยวกับการรับ - จ่ายหนังสือ

บรรณารักษศาสตร์ 7 การจัดหมู่หนังสือและทำ บัตรรายการ 1 4 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจประโยชน์และความจำเป็นของการจัดหมู่หนังสือและทำ
บัตรรายการ ทั้งสามารถปฏิบัติงานนี้ได้ด้วย ให้ศึกษาความสำคัญและประโยชน์ของ
การจัดหมู่หนังสือ หลักเกณฑ์ทั่วไปในการจัดหมู่หนังสือแบบต่างๆ โดยขอ ระบบการจัด
หมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้ การกำหนดหัวเรื่องของหนังสือ การทำบัตรรายการ
การเรียงบัตรรายการ

บรรณารักษศาสตร์ 8 บริการห้องสมุด 1 3 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
มุ่งหมายจะให้ผู้เรียนมีความสามารถ และมีความคิดริเริ่มที่จะดำเนินการจัด
บริการแก่ผู้อ่าน ให้นักศึกษาทำคำจำกัดความต่างๆ การแนะนำการใช้ห้องสมุด การ
ส่งเสริมการอ่าน เช่น การเล่านิทาน การจัดนิทรรศการ การเสนอหนังสือ

การหายับัญหา เป็นต้น ตลอดจนทั้งงานประชาสัมพันธ์ต่างๆ การเขียนบทความเรื่อง
ห้องสมุด การเขียนหนังสือโต้ตอบ การเก็บสถิติและการเขียนรายงานประจำปี
การวางแผนปฏิบัติงาน

บรรณารักษศาสตร์ 9 บริการตอบคำถาม 1 3 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักให้บริการตอบคำถามแก่ครู นักเรียน และผู้ใช้ห้องสมุด
โดยใ้หนังสืออ้างอิงประเภทต่างๆ ให้ศึกษาวัตถุประสงค์และหน้าที่ของบริการตอบ
คำถาม ลักษณะและประเภทของหนังสืออ้างอิงทั่วไป วิธีให้บริการตอบคำถาม

บรรณารักษศาสตร์ 10 การบริหารงานห้องสมุด 2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง
มุ่งหมายที่จะให้เรียนรู้ สามารถจัดและบริหารงานห้องสมุดได้ ให้นักศึกษา
ทราบวัตถุประสงค์ ปรัชญาของห้องสมุดโรงเรียน หลักการบริหารห้องสมุดโรงเรียน
การจัดอาคารสถานที่ วัสดุภัณฑ์และเครื่องใช้ของห้องสมุด การเงิน การจัดคนทำ
งานในห้องสมุด

บรรณารักษศาสตร์ 19 (วิชาการศึกษา) วิธี 2 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง
สอนการใช้ห้องสมุด
(บังคับเฉพาะผู้เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกและ
วิชาโท)

เพื่อให้ทราบถึงการสอนวิธีใช้ห้องสมุดแต่ละเรื่องๆไป ได้แก่ การสอน
เรื่องบัตรรายการ การสอนเรื่องเลขหมู่ การสอนเรื่องบริการและกิจกรรมของ
ห้องสมุด ระเบียบของห้องสมุด การสอนเรื่องวิธีใช้หนังสืออ้างอิง และการสอน
เรื่องวิธีใช้ครรชนีวารสาร เป็นต้น

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามชุดที่ 1

คำชี้แจงวิธีตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยข้าพเจ้าเกรงจะทราบความเห็นจากท่านที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชา
โท) เพื่อนำมา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่ท่าน
ได้เรียนไปแล้ว จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามชุดนี้ตามสภาพความเป็น
จริงและความเห็นอย่างอิสระ

ขอขอบพระคุณล่วงหน้าเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

วิธีตอบแบบสอบถาม

ขอให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วโปรดนึกว่า เรื่องนั้นมีคุณภาพหรือความเหมาะสม
เพียงใดตามระดับ คือ 1 น้อยที่สุด (0-20%), 2 ค่อนข้างน้อย (21-40%), 3 ปาน
กลาง (41-60%), 4 ค่อนข้างมาก (61-80%) และ 5 มากที่สุด (81-100%) เมื่อท่าน
มีความคิดเห็นเช่นไรแล้ว ก็โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้นดังตัวอย่าง

รายการความเห็น	1 0-20%	2 21-40%	3 41-60%	4 61-80%	5 81-100%
ท่านเห็นว่าห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการ ศึกษาเพียงใด.....					✓

ถ้าท่านมีความเห็นว่า ห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการศึกษาน้อยที่สุดก็ขีดเครื่องหมาย
✓ ลงในช่อง 1 เห็นว่าจำเป็นเพียง เล็กน้อยก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 2 จำเป็น
ปานกลางก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 3 จำเป็นค่อนข้างมากก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลง
ในช่อง 4 และจำเป็นมากที่สุดก็ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5 ดังตัวอย่างข้างตน

แบบสอบถามชุดที่ 1 (สำหรับครู)

หมวดที่ 1

คำถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร
 กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงตรงข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
1. ท่านคิดว่าครูสอนควรจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร เบื้องต้น					
2. ท่านและอาจารย์อื่นในหมวดวิชาบรรณารักษศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือ เกี่ยวกับความมุ่งหมายและ เนื้อหาวิชาในหลักสูตร เบื้องต้น					
3. ท่านคิดว่าท่านมีความเข้าใจในความมุ่งหมายของวิชาบรรณารักษศาสตร์ เบื้องต้น					
4. ท่านบอกให้นักศึกษาทราบจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน เบื้องต้น					
5. ท่านอยากให้มีการปรับปรุงความมุ่งหมายเหล่านี้ เป็นความมุ่งหมายที่สามารถแปลเป็น พฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ มากน้อย เบื้องต้น					
6. ท่านอยากให้มีการแปลความมุ่งหมายออกมา เป็นรูป: พฤติกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ เพื่อ เป็นคู่มือการสอน เบื้องต้น					
7. ท่านคิดว่า เนื้อหาที่ท่านสอนสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร เบื้องต้น					
8. ท่านคิดว่า เนื้อหาที่หนังสือแนะนำการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เสนอแนะมาสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร เบื้องต้น					

รายการความเห็น	1	2	3	4
<p>9. ท่านอยากมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร เชียงโค</p> <p>10. ความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้นั้น ท่านคิดว่า มีความชัดเจน เชียงโค</p> <p>11. ท่านคิดว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาทางที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไป เชียงโค</p> <p>12. ท่านคิดว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาที่ท่านสอนอยู่ เหมาะสมกับความต้องการของสังคม เชียงโค</p>				

หมวดที่ 2

คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร

กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงตรงข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายการความเห็น	1	2	3	4
<p>1. เนื้อหาของแต่ละวิชาจะช่วยส่งเสริมความเจริญของงานและ พัฒนาการของ เด็กแต่ละคนในด้านความสามารถ ทักษะคิ นิสัย ฯลฯ สมดุลย์กัน เชียงโค /</p> <p>2. เนื้อหาวิชานั้นสนองต่องาน ความสนใจ ความต้องการและ ปัญหาของผู้เรียน เชียงโค /</p> <p>3. เนื้อหานั้นสัมพันธ์กับระดับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของ ผู้เรียน เชียงโค /</p> <p>4. เนื้อหาวิชาที่มีความยืดหยุ่นต่อปัญหาความแตกต่างระหว่าง บุคคล เชียงโค</p>				

รายการความเห็น

5. เนื้อหานี้ช่วยส่งเสริมความเจริญขององคกรและวิชาการ
ของผูเรียนในหอเนืองและไมหยคหนึ่ง เียงโค

6. เนื้อหานี้สามารถนำไปใช้ใตเป็นประโยชน์ตอสถานการณ
ปัจจุบันของผูเรียนเียงโค

7. เนื้อหานี้มีลักษณะของแรงจูงใจภายในอันจะช่วยให้เกิด
ความเิง อใจในกิจการ เียงโค

8. เนื้อหาวิชาตางๆ ซ้ำตางกัน เียงโค

9. ทานคงคัดแปลง เนื้อหาวิชาตางๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
ใใหเหมาะสมกับนักศึกษ เียงโค

10. ทานคิดว่า เนื้อหาวิชาตางๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วน
ช่วยให้ นักศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมาย เียงโค

11. ในการที่หลักสูตรกำหนดใให้นักศึกษา เียงโค
นี้ ทานเห็นควย เียงโค

11.1 หองสมุดและสังค

11.2 หลักทั่วไปในการ เลือคหนังสือ

11.3 วรรณกรรมและการ เลือควรรณกรรมสำหรับเด็ก

11.4 งานเทคนิคของหองสมุด

11.5 การจัดหหนังสือและทำบัตรรายการ 1

11.6 บริการหองสมุด 1

11.7 บริการตอบคำถาม 1

11.8 การบริหารหองสมุด 1

11.9 วิธีสอนการใ้หองสมุด

12. ทานคิดว่า เนื้อหาวิชาตางๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เหมาะ
สมกับระดับความรู้ ฐานของนักศึกษา เียงโค

รายการทวาทเห็น

12.1	ห้องสมุดและสังคัม				
12.2	หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ				
12.3	วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก				
12.4	งานเทคนิคของห้องสมุด				
12.5	การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1				
12.6	บริการห้องสมุด 1				
12.7	บริการตอบคำถาม 1				
12.8	การบริหารห้องสมุด 1				
12.9	วิธีสอนการใช้ห้องสมุด				
13.	ท่านเห็นว่า เนื้อหาในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีมากน้อยเพียงใด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	พอดี	ค่อนข้างมาก
13.1	ห้องสมุดและสังคัม				
13.2	หลักทั่วไปในการเลือกหนังสือ				
13.3	วรรณกรรมและการเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก				
13.4	งานเทคนิคของห้องสมุด				
13.5	การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1				
13.6	บริการห้องสมุด 1				
13.7	บริการตอบคำถาม 1				
13.8	การบริหารห้องสมุด 1				
13.9	วิธีสอนการใช้ห้องสมุด				
14.	เมื่อภาควิชาเรียนที่วิทยาลัยสวนกุหลาบ เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรใดมากน้อยเพียงใด				

รายการความเห็น	น้อย มาก	กอน ข้างน้อย	พอดี	กอน ข้างมาก	มาก
14.1 ห้องสมุดและสิ่งกม					
14.2 หลักทั่วไปในการ เลือคนหนังสือ					
14.3 วรรณกรรมและการ เลือกรวรรณกรรม สำหรับเด็ก					
14.4 งาน เทคนิคของห้องสมุด					
14.5 การจัดตมหนังสือและทำบัตรรายการ					
14.6 บริการห้องสมุด 1					
14.7 บริการตอบคำถาม 1					
14.8 การบริการห้องสมุด 1					
14.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด					
รายการความเห็น	1	2	3	4	5
15. ตามกึกว่า เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่หลักสูตรกำหนดไว้ เหมาะสม ที่จะเป็นพื้นฐานในการ เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชา โท) เชียงโค					

หมวดที่ 3

คำถามเกี่ยวกับ เวลาของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์
กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงตรงขอความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายการความเห็น	ลค มาก	ลค เล็ก น้อย	พอดี	เกิน เล็ก น้อย	เกินมาก
1. เมื่อกำหนด ถึง ความสำคัญของวิชาต่างๆที่หลัก					

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
3.ในการสอนทานเริ่มเนื้อหา เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้ เบี่ยงโคในวิชาต่อไป					
3.1 ห้องสมุดและสิ่งกม					
3.2 หลักทั่วไปในการ เลือหนังสือ					
3.3 วรรณกรรมและการ เลือวรรณกรรมสำหรับเด็ก					
3.4 งานเทคนิคของห้องสมุด					
3.5 การจัดหนังสือและทำบัตรรายการ 1					
3.6 บริการห้องสมุด 1					
3.7 บริการตอบคำถาม 1					
3.8 การบริหารห้องสมุด 1					
3.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด					
4.ในการสอนทานลเนื้อหาวิชา เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้ในวิชาต่อไป เบี่ยงโค					
4.1 ห้องสมุดและสิ่งกม					
4.2 หลักทั่วไปในการ เลือหนังสือ					
4.3 วรรณกรรมและการ เลือวรรณกรรมสำหรับเด็ก					
4.4 งานเทคนิคของห้องสมุด					
4.5 การจัดหนังสือและทำบัตรรายการ 1					
4.6 บริการห้องสมุด 1					
4.7 บริการตอบคำถาม 1					
4.8 การบริหารห้องสมุด 1					
4.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด					

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามชุดที่ 2

คำชี้แจงวิธีตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยข้าพเจ้าเกรงจะทราบความเห็นจากท่านที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) เพื่อนำมา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่ท่านได้เรียนไปแล้ว จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามชุดนี้ตามสภาพความเป็นจริงและความเห็นอย่างอิสระ

ขอขอบพระคุณล่วงหน้าเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

วิธีตอบแบบสอบถาม

ขอให้ท่านอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วโปรดนึกว่า เรื่องนั้นมีคุณภาพหรือความเหมาะสมเพียงใดตามระดับ คือ 1 น้อยที่สุด (0-20%), 2 ค่อนข้างน้อย (21-40%), 3 ปานกลาง (41-60%), 4 ค่อนข้างมาก (61-80%) และ 5 มากที่สุด (81-100%) เมื่อท่านมีความคิดเห็นเช่นไรแล้ว ก็โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้นดังตัวอย่าง

รายการความเห็น	1 0-20%	2 21-40%	3 41-60%	4 61-80%	5 81-100%
ท่านเห็นว่าห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการศึกษาเพียงใด.....					✓

ถ้าท่านมีความเห็นว่า ห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการศึกษา น้อยที่สุด ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 1 เห็นว่าจำเป็นเพียง เล็กน้อย ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 2 จำเป็น ปานกลาง ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 3 จำเป็น ค่อนข้างมาก ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 4 และจำเป็น มากที่สุด ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5 ดังตัวอย่างข้างตน

แบบสอบถามชุดที่ 2 (สำหรับนักศึกษา)

หมวดที่ 1

คำถามเกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร
กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงตรงข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ผู้สอนได้ออกจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาที่เรียนให้ท่านทราบเพียงใด					
2. เมื่อท่านทราบจุดมุ่งหมายแล้วท่านคิดว่าท่านเข้าใจจุดมุ่งหมายเพียงใด					
3. จุดมุ่งหมายสามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด					
4. ท่านอยากได้มีการปรับปรุงความมุ่งหมายเหล่านี้เป็นความมุ่งหมายที่สามารถแปลเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด					
5. ท่านคิดว่าเนื้อหาที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด					
6. ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาจะช่วยให้ท่านสามารถจัดและให้บริการห้องสมุดในโรงเรียนประถมและมัธยมเพียงใด					
7. ท่านคิดว่าหลังจากศึกษาวิชาต่างๆ แล้วท่านสามารถปฏิบัติงานเหล่านี้ได้เพียงใด					
7.1 บริหารงานห้องสมุด					
7.2 การทำงานเทคนิค					
7.3 การให้บริการต่างๆ					
8. หลังจากท่านศึกษาจบแล้ว ท่านต้องการทำงานในหน้าที่บรรณารักษ์เพียงใด					
9. ท่านคิดว่าการ เป็นบรรณารักษ์โดยตรงดีกว่า เป็นครูสอนเพียงใด					

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
10. หลังจากที่ท่านเรียนจบแล้วท่านคิดว่าท่านสามารถทำงาน ของสมศกได้กี่แห่งใด					
11. ความสำคัญ ความเที่ยงตรง และประโยชน์ของความมุ่ง หมายทำให้เกิดความซาบซึ้งในวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพียงใด					

หมวดที่ 2

คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์
กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงตรงช่องความถี่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
1. ท่านคิดว่าเนื้อหาของแต่ละวิชาที่มีความสมดุลกันเพียงใด					
2. เนื้อหาที่ตรงต่อความสนใจความถนัดการและปัญหาของ ท่านเพียงใด					
3. เนื้อหาวิชา เหมาะกับระดับความสามารถและความรู้เดิม ของท่านเพียงใด					
4. เนื้อหาวิชาที่มีความยืดหยุ่นเพียงใด					
5. เนื้อหานั้นช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการ ของท่านในทศวรรษและมิหยุคนี้เพียงใด					
6. เนื้อหานั้นท่านสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ สถานการณ์ปัจจุบันของท่านเพียงใด					
7. เนื้อหาของแต่ละวิชาทำให้ท่านอยาก เรียน เพียงใด					

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
<p>8. เนื้อหาวิชาต่างๆ ขัดแย้งกัน เบี่ยงไกล</p> <p>9. ท่านคิดว่า เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรควรตัดแปลง เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นฐานของท่าน เบี่ยงไกล</p> <p>10. ท่านคิดว่า เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วนช่วยในท่านบรรลุผลตามความมุ่งหมาย เบี่ยงไกล</p> <p>11. ในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เรียนวิชาต่างๆ ต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วย เบี่ยงไกล</p> <p>11.1 ห้องสมุดและสังคม</p> <p>11.2 หลักทั่วไปในการ เลือกหนังสือ</p> <p>11.3 วรรณกรรมและการ เลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก</p> <p>11.4 งานเทคนิคของห้องสมุด</p> <p>11.5 การจัดหนังสือและทำบัตรรายการ 1</p> <p>11.6 บริการห้องสมุด 1</p> <p>11.7 บริการตอบคำถาม 1</p> <p>11.8 การบริหารห้องสมุด 1</p> <p>11.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด</p>					
<p>12. ท่านคิดว่า เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เหมาะสมกับระดับความรู้พื้นฐานของท่าน เบี่ยงไกล</p> <p>12.1 ห้องสมุดและสังคม</p> <p>12.2 หลักทั่วไปในการ เลือกหนังสือ</p> <p>12.3 วรรณกรรมและการ เลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก</p> <p>12.4 งานเทคนิคของห้องสมุด</p> <p>12.5 การจัดหนังสือและทำบัตรรายการ 1</p>	<p>ค่ามาก</p>	<p>ค่อนข้างต่ำ</p>	<p>พอดี</p>	<p>ค่อนข้างสูง</p>	<p>สูงมาก</p>

รายการความเห็น	ค่ามาก	กอนข้างต่ำ	พอดี	กอนข้างสูง	สูงมาก
12.6บริการห้องสมุด 1 12.7บริการตอบคำถาม 1 12.8การบริหารงานห้องสมุด 1 12.9วิธีสอนการใช้ห้องสมุด					
รายการความเห็น	น้อยมาก	กอนข้างน้อย	พอดี	กอนข้างมาก	มาก
13. ท่านเห็นว่า เนื้อหาในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความมากมายเพียงใด 13.1 ห้องสมุดและสิ่งกบ 13.2 หลักทั่วไปในการ เลือกรหนังสือ 13.3 วรรณกรรมและการ เลือกรวรรณกรรมสำหรับเด็ก 13.4 งาน เทคนิคของห้องสมุด 13.5 การจัดคหหนังสือและทำบัตรรายการ 1 13.6 บริการห้องสมุด 1 13.7 บริการตอบคำถาม 1 13.8 การบริหารงานห้องสมุด 1 13.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด					
รายการความเห็น	ง่ายมาก	กอนข้างง่าย	พอเหมาะ	กอนข้างยาก	ยากมาก
14. ท่านคิดว่า เรียนใหม่ เรื่อง เพราะความยากง่ายของ เนื้อหาวิชาเพียงใด					

หมวดที่ 3

คำถามเกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงตรงข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายการความเห็น

เริ่ม	เริ่ม
เล็กน้อย	มาก

1. เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่างๆที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้
เรียนท่านคิดว่าควร เริ่มหรือลดอัตรา เวลา เรียนของ แต่ละ
วิชา เบี่ยงไป

- 1.1 ห้องสมุดและสิ่งพิมพ์
- 1.2 หลักทั่วไปในการ เลือกหนังสือ
- 1.3 วรรณกรรมและการ เลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก
- 1.4 งานเทคนิคของห้องสมุด
- 1.5 การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1
- 1.6 บริการห้องสมุด 1
- 1.7 บริการตอบคำถาม 1
- 1.8 การบริหารห้องสมุด 1
- 1.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด

2. เมื่อคำนึงถึงความมากน้อยของ เนื้อหาแต่ละวิชาที่หลักสูตร
กำหนดไว้ให้เรียน ท่านคิดว่าควร เริ่มหรือลดอัตรา เวลา
เรียนของ แต่ละวิชา เบี่ยงไป

- 2.1 ห้องสมุดและสิ่งพิมพ์
- 2.2 หลักทั่วไปในการ เลือกหนังสือ
- 2.3 วรรณกรรมและการ เลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก
- 2.4 งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	ลค มาก	ลค เล็กน้อย	ลค น้อย	เพิ่ม เล็กน้อย	เพิ่ม มาก
2.5 การจัดทำหนังสือและทำบัตรรายการ 1 2.6 บริการห้องสมุด 1 2.7 บริการตอบคำถาม 1 2.8 การบริหารห้องสมุด 1 2.9 วิธีสอนการใช้ห้องสมุด 3. ในการสอนอาจารย์เริ่มหรือลด เนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับ เวลาเบี่ยงโค					
รายการความเห็น	1	2	3	4	5
4. ทานึกคิดว่า เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละวิชา ลค เบี่ยงโค 5. ทานึกคิดว่า เนื้อหาที่อาจารย์สอน ลค กับเวลา เบี่ยงโค 6. ทานเห็นควยกับว่า "ในการ เรียนทานใดทำภาคปฏิบัติ เพราะเวลา เรียนน้อย" เบี่ยงโค 7. ทานึกคิดว่าอาจารย์อธิบายรวบรัดให้พอ เหมาะกับ เวลา เบี่ยงโค					